

duhovno
življenje

BUENOS AIRES

SPET bomo po božji dobroti doživeli božične praznike, ki nas bodo živo spominjali na dogodek, „ko sta se razodeli dobrota in človekoljubnost Boga, našega odrešenika, ki nas je odrešil, a ne zaradi pravičnih del, ki bi jih storili mi, marveč iz svojega usmiljenja“ (Tit 3, 4-5).

Vsebina božičnega oznanjenja je: Bog prihaja na našo zemljo kot luč sveta, kot gospodar zgodovine, kot upanje narodov. Oddaljeni Bog je postal „Bog med nami“.

V luči tega veselega oznanila se tudi letos vsi potrudimo, da bomo lepo podoživljali božično skrivnost. Božič je praznik usmiljene božje ljubezni, zato skušajmo tudi mi vsi živeti usmiljenje, dobroto in ljubezen okrog sebe, v svojih domovih, v verskih skupnostih in tudi med drugimi ljudmi, s katerimi smo v življenju kakorkoli povezani in se z njimi srečujemo. Okrepimo tudi voljo, da bomo odrešeni po Jezusu temu primerno živeli in skrbeli za svoje zveličanje in zveličanje drugih.

Vsem svojim sodelavcem, naročnikom, bralcem in prijateljem želi blagoslovljene božične praznike vaša revija

„Duhovno življenje“

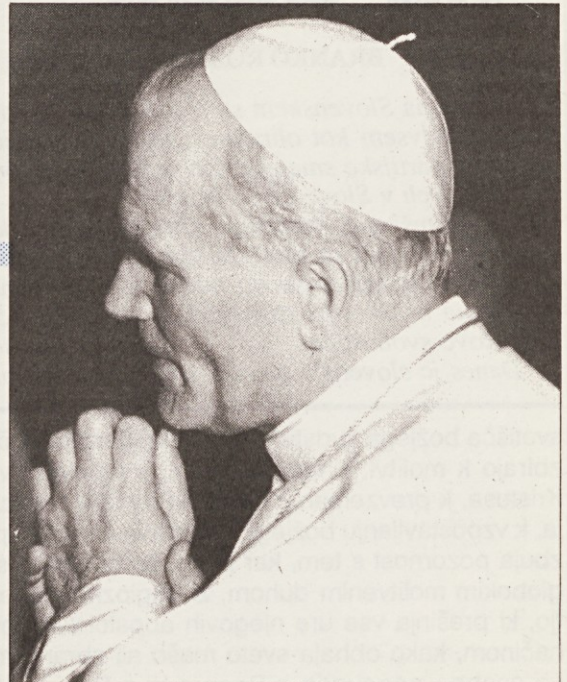
Papež JANEZ PAVEL II. — dušni pastir vesoljne Cerkve

Zavoljo operacije na debelem črevesu in žolčnih kamnov 15. julija letos je sveti oče Janez Pavel II. moral preložiti apostolski obisk Nikaragve, Mehike in Jamajke na kasnejši čas, obisk v Santo Domingo meseca oktobra ob spominu na 500-letnico odkritja Amerike pa skrajšati in skrciti njegov program.

Ob slehernem mednarodnem potovanju Janeza Pavla II. obveščevalne agencije in časnikarji brž pogledajo v svoje arhive. Časnikarske bralce, radijske poslušalce in televizijske gledalce je treba presenetiti z zgovornimi številkami: papež je obiskal nad sto dežel na petih celinah in imel 1.759 nagovorov; prebil je več kot leto dni zunaj vatikanskega obzidja in prepotoval 832.721 kilometrov; nagovoril je ljudi v več kot 20 jezikih in se srečal z vsakovrstnimi ljudmi, ne glede na raso ali vero, na barvo kože ali družbeni razred, na kulturo ali politično pripadnost; potoval je šestinpetdesetkrat v tuje države in več kot stokrat znotraj Italije. So to podatki, ki so verodostojni in ki napravijo vtis na vsakega človeka. So podatki, ki dajejo misliti.

André Frossard govori o trojnem služenju potujočega papeža za vesoljno Cerkev: gre za obrambo človekovih pravic povsod, kamor gre; za ponovno zbiranje in povezovanje vseh niti krščanskega tkiva, ne po posrednikih, marveč naravnost, ko gre osebno naproti ljudem in narodom; gre za predstavitev in ponudbo verodostojnega in globokega krščanskega nauka. V tem trojnem služenju lahko dobimo odgovor na vprašanje o papeževih potovanjih. Za tako pomembno uslugo človeštva se splača žrtvovati sile in sredstva. Pa so še drugi razlogi, ki dopolnjujejo Frossardov vidik.

Ob neki priložnosti je neki otrok ene rimskih župnij vprašal papeža: „Zakaj toliko potuješ?“ In papež mu je v hipu odvrnil: „Ker ni ves svet tukaj...“ Za Janeza Pavla II. je ves svet njegova župnija in sleherni človek tabernakelj Jezusa Kristusa. V teku let svojega pontifikata je sedanji papež obšel vse 4 strani zemeljske oble in šel k človeku, odrešenem po Kristusu, ter mu ponesel Kristusa, človekovega odrešenika. Ne gleda

na napornost in utrujenost, na žrtve in stroške, na težave, na možne manipulacije, na sovražno ravnanje skupin, ki izvajajo pritisk. Pred očmi ima le svoje poslanstvo za blagor človeka, celega človeka in vsakega človeka, ki je poklican za večnost in zveličanje.

„Napotil sem se po svetu, da bi oznanil evangelij.“ Tako je sveti oče odgovoril časnikarjem, ki so ga spraševali o smislu njegovih potovanj. Zaveda se, da je naslednik sv. Petra, a tudi sv. Pavla. Njegova potovanja so hoja po sledovih Pavla, apostola poganov, ki se ni ustavil pred nobeno oviro, da je le ponesel evangelij do zadnjega kraja tedaj poznanege sveta. Kot Petrov naslednik je pozval Cerkev k novi evangelizaciji, sam pa jo prvi začel uresničevati. Kot Pavel čuti v globini svoje duše notranji glas, ki ga vznemirja: „Gorje meni, če evangelija ne bi oznanjal!“ Janez Pavel II. je začel svoj pontifikat s presunljivim klicem: „Ne bojte se! Odprite na stežaj vrata Kristusu!“ Ta vzklik nam daje slutiti njegovo nezadržno željo, da bi ljudem odkril Kristusa, da bi vsem oznanil evangelij. Ta apostolska vnema ga sili na vsa razpotja sveta, da bi vsem ljudem oznanil, da lahko dosežejo zveličanje le v Bogu, ki se nam je približal v Kristusu. Če je evangelij odrešilna ponudba za vse, ne sme biti nihče prikrajšan za odrešilno moč Jezusovega oznanila.

Papež je dušni pastir božjega ljudstva. Njegova dušnopastirska odgovornost ga navaja, da roma v

Lov na duše

BRANKO ROZMAN

Spravo na Slovenskem so si levi ideologi zamislili predvsem kot ohranitev posebnih pravic nekdanje partijske smetane. Željo Slovencev po enakosti vseh v Sloveniji so ožigosali za revanšizem, poseganje kristjanov v politiko za klerikalizem, zahtevo po večmnjenjskosti televizije, radia in tiska pa za napad na človekove svoboščine.

Danes je slovenski prostor pre-

barvan rdeče: vse levo je napredno, vse desno nazadnjaško. To kajpada ni posebno čudno ob dejstvu, da je partija 45 let načrtno preganjala vse, ki so mislili demokratično, ostalim pa prala možgane in vsil-

jevala svoj „znanstveni pogled na svet“.

Rezultat tega, da je levica spodnesla Peterleta in mimo volilcev prevzela vlado, je, da imajo doslejšnji tovariši še bolj kot doslej v rokah vse važnejše vzvode v družbi: v politiki, gospodarstvu in medijih.

Mediji, na prvem mestu TV, neprestano in načrtno vcepljajo slovenski javnosti levo resnico. V to početje TV je vpreženo vse: slike, besedilo, montaža, časi oddaje, vsebine pogovorov, izbira sogovorcev, voditelji oddaj. Tako njihova resnica, za splošnost neopazno, pronica v slovenski

svetišča božjega ljudstva, kjer se krščanska občestva zbirajo k molitvi, k mašni daritvi, k izpovedi vere v Kristusa, k prevzemanju nalog, ki izvirajo iz evangelija, k vzpostavljanju božjega kraljestva. Potujoči papež zbujajo pozornost s tem, kar pove, še bolj pa s svojim globokim molitvenim duhom, z religiozno razsežnostjo, ki prešinja vse ure njegovih apostolskih potov, z načinom, kako obhaja sveto mašo ali zbrano moli in se osebno pogovarja z Bogom in z Devico Marijo. Svojo željo, da bi svet spet odkril svojo „krščansko dušo“, izraža s svojo navdušeno in zavzeto besedo, posebno pa še s pričevanjem svoje drže, svojih kretenj, svojih verskih opravil, s svojo sposobnostjo in pripravljenostjo za pogovor. To pričevanje je dragoceno za ljudi današnjega časa, ki potrebujejo, bolj kot učiteljev, pričevalcev. Papež ne potuje iz turističnih razlogov, temveč zavoljo veskega poslanstva: s člani verskih skupnosti želi doseči ubranost v veri in upanju, razplamteti tleče iskre duhovnosti in velikodušne predanosti ter poživiti apostolsko in misijonsko zavest. Janez Pavel II. je obogatil podobo, kakšen je in kakšen mora biti dušni pastir v našem času. Je in mora biti izživljen in zgled, kakšen naj bo cerkveni pastir danes.

Med nameni apostolskih potovanj je tudi ta, da predstavi Cerkev svetu. Cerkev je skrivnost. Je pa hkrati vidna. Ravno zavoljo papeževih potovanj je Cerkev danes bolje poznana, tako med kristjani kot med nekristjani, v svoji živi stvarnosti, v svojih konkretnih okoliščinah, v podobah z močnim človeškim in verskim nabojem.

Zavoljo papeža in njegovih potovanj se je obličje božje Cerkve pojavilo na malih zaslonih in se predstavilo v domovih milijonov ljudi. Obraz Cerkve je mlad in poln življenja, je strpinčen in okrvavljen, zmeraj pa življenjski in lep kot obraz matere. Cerkev, nedoumljiva skrivnost, mora biti po zamisli svetega očeta viden izraz ljubezni in življenja, dinamičnosti in preнове,

svobode in pravičnosti, harmonije in lepote. Potreba je, da je vidni izraz Cerkve navzoč med ljudmi, „da bo svet veroval“. Papeževa potovanja so omogočila, da je prišla do izraza široka prisotnost Cerkve v svetu, in da se vidi, da je v zavesti današnjega človeka neko krščansko dno bolj stvarno in bolj živo, kot bi si lahko kdo predstavljal.

Vsekakor vidi sedanji sveti oče v svojih apostolskih potovanjih neko obliko apostolata, ki je zelo aktualna in zelo potrebna. Za to obliko apostolata ima poseben dar: zna nagovoriti vsak narod na primeren način in zbirati ob sebi nepregledne navdušene množice. Pri njem ni razlike med tem, kar misli, kar veruje, kar pravi, kar je. Po 14 letih papeževanja, ko je kot evangelijski romar obiskal več kot dve tretjini sveta, se čuti kot župnik vesoljnega sveta. Mnogi opazovalci se upravičeno sprašujejo: kako zmore sedemdesetletnik tak napor? Odkod zajema moč za nagovore, pozdrave, blagoslove, potovanja, pozorno poslušanje, spodbujanje, tolaženje; za nagovore škofom, duhovnikom, redovnikom, laikom pa državnim poglavarjem, diplomatskim zborom, voditeljem nekatoliških verskih skupnosti, izobražencem, mladini? Da bi dobili zadovoljiv odgovor vsem tem in podobnim vprašanjem, bi morali vstopiti v najskrivnejšo kamrico njegovega srca, kjer mu njegova vest neodjenljivo govori o človeku, ustvarjenem po božji podobi in sličnosti, odrešenem po Jezusu Kristusu in poklicanem k veri, k življenju po Jezusovem zgledu in nauku in k zveličanju. „Gorje meni, če evangelija ne bi oznanjal!“ Janez Pavel II. se zaveda odgovornega poslanstva, ki mu ga je Gospod zaupal: „Pasi moje ovce!“ Hoče potrjevati svoje brate v veri, hoče jim prinesiti oznanilo upanja in miru in okrepiti njihovo zvestobo.

S svojim zgledom utira pot novi evangelizaciji, ki jo nenehno priporoča vsem pastirjem Cerkve, s pogledom, uprtim v tretje tisočletje krščanstva. ●

prostor skozi vse pore. To si levi blok privoščiti tudi zato, ker ima denar, saj še ni rešeno vprašanje lastnine bivših družbenopolitičnih organizacij, v katerih blagajne so morali prispevati vsi občani, sedaj so jih pa zasegli levičarji.

Bližajo se volitve in lov na duše. Veliko vprašanje je, kdo bo dobil na njih večino glasov. Desnemu bloku sicer na kaže slabo: slovenski krščanski demokrati dobivajo vsak dan po nekaj deset novih prijav, po volitvah bodo sklenili koalicio s SLS, narodnimi demokrati in kranjskimi liberalci, vedno bolj se jim približujejo tudi zeleni in socialni demokrati. Kljub temu pa bodo imeli v predvolilnem boju proti sebi medije, gospodarje duš.

Kdor ima Slovenijo rad, ji iz srca želi, da bi se čimprej otresla odvratne dediščine polstoletne rdeče kuge in postala svobodni

Cerkev — pastorka v slovenskem prostoru

BRANKO ROZMAN

Cerkev je danes v levo pobarvanem slovenskem prostoru nekaj tujek, pastorka. To seveda ni začudljivo. Saj je bila ona tista, ki je prva spregledala in razkrinkala medvojno partijsko „narodnoosvobodilno“ komedijo in ki ni po vojni pred njenim dolgoletnim pritiskom nikdar klonila. Partija je zato Cerkev — seveda nikakor iz kakšnega revanšizma, Bog ne daj! — ves čas blatila, ji prepove-

prostor, v katerem bi njeni ljudje lahko zadihali s polnimi pljuči. Seveda pa to ne bo prišlo samo od sebe.

(Naša luč, sept. 92)

dala dobrodelno in vzgojno dejavnost, jo osvobodila premoženja, mnogo njenih članov pa kratko malo „ukinila“. Tako ni čudno, da je danes ozračje v Sloveniji proticerkveno, posebno še, ker so glavna množična glasila v rokah bivših gospodarjev.

Kaj levico na Cerkvi najbolj moti?

• Zagnali so vik in krik, ko naj bi bili Cerkvi vrnjeni gozdovi, ker bi jih ona, kot so rekli, ne znala upravljati, s tem bi pa Slovenci utrpeli veliko škodo. V resnici je od vseh slovenskih gozdov le 2,7% cerkvenih. In zaradi tega tak levi vrišč? Da Cerkev ne bi znala odgovorno ravnati z go-

Prvi nuncij v Republiki Sloveniji — nadškof Pier Luigi Celata — somašuje s slovenskimi škofi v ljubljanski stolnici.

Posvetitev slovenskega naroda in

Iz nagovora nadškofa dr. Alojzija Šuštarja

Današnja posvetitev slovenskega naroda in slovenske države v povezanosti z vsemi Slovenkami in Slovenci po svetu ima izreden pomen posebno zato, ker odpira razsežnosti prek meja tega sveta in zgodovine. Po svoji vsebini, smislu in namenu nas po Mariji povezuje z Bogom in z večnostjo. Povezani smo tudi z vsemi našimi rajnimi, ki so že z Marijo vnebovzeto v nebeški slavi, posebno z našimi škofi Jegličem, Rožmanom, Vovkom, Pogačnikom, Leničem, s slovenskimi mučenci in

vsemi rajnimi Slovenci, ki so pri Bogu.

Škofje vse Slovenke in Slovence doma in po svetu, ves slovenski narod in slovensko državo izročamo Mariji in po njej Bogu. S tem nočemo nikomur ničesar vsiljevati, pač pa za vse prositi, da jih Marija sprejme v svoje varstvo, posebno za trpeče, bolnike, invalide, osamljene in odrinjene na rob življenja.

15. avgusta 1992 bo ostal kot izreden spominski dan v zgodovini slovenskega naroda. Vendar ne bo nekak mejnik, ker danes le slovesno ponavljamo, kar smo delali že doslej, ko smo se izročili Mariji. Današnja posvetitev je slovesna potrditev dosedanje poti in nova odločitev za prihodnost. ●

Iz nagovora škofa Metoda Piriha na Sveti gori

Zgodovina slovenskega naroda je s svojimi sončnimi in senčnimi stranmi zgodovina slovenske vernosti. V njej je imela posebno vlogo naša Mati Marija. Versko življenje je cvetelo takrat, ko je bila razširjena živa in zdrava pobožnost do božje Matere. Kadar te ni bilo, je med našimi predniki plahnela in ginila tudi vernost...

Posvetitev je dejanje vere in pomeni dokončno in nepreklicno izročitev samega sebe Marijini materinski ljubezni, saj je ona najvarnejša pot, po kateri pridemo k Jezusu.

zdovi, je seveda čisto navaden bav-bav.

- Ljubljanski nadškof je povabil ministra za šolstvo na pogovore o verouku v šoli. Minister je v odgovoru obsodil poskuse nove ideologi-

zacije pouka — to naj bi bil verouk v šoli — šolskega verouka samega se pa ni dotaknil niti z besedo.

- Množična zbiranja vernih — ob posvetitvi slovenskega naroda Mariji na Brezjah, Ptujski in Sveti gori, ob

blagoslovitvi nove kapelice na Kredarici in ob petinosemdesetletnici kronanja brezjanske Marije, ko je prišlo na Brezje deset tisoč ljudi — so šla levim očitno krepko na jetra. Zato so poročali o njih le zelo skromno ali pa sploh ne.

- Tudi slovenska politična emigracija je zanje pravi nebodigatreba: tako naj bi se Slovenski krščanski demokrati s tem, ko so se pred kratkim združili z emigrantsko SLS, postavili na skrajno desnico, kar bi za slovenski politični prostor seveda ne bilo več sprejemljivo, in slovenske politične stranke — katere, se že ve! — naj bi ne smele prejemati denarja za volilno propagando iz emigracije (na uho: leve stranke sedijo na kupih denarja iz preteklega enoumja).

- Itd.

Cerkev — pastorka v slovenskem prostoru. Koliko časa še?

(Naša luč, okt. 92)

KREDARICA - TRIGLAV 1991.
Na tem mestu stoji
zdaj kapela!

slovenske države Materi božji

V kratkih besedah „Po Mariji k Jezusu“ izraža ves pomen naše posvetitve. Približati se Mariji pomeni, približati se Kristusu. Reči vsak dan svoj da, zgodi se tvoja volja, kakor molimo v Očenašu. To je posvetitev. Posvetiti se Mariji pomeni sprejeti jo k sebi podobno kakor apostol Janez, in jo pripeljati v celotni prostor svojega notranjega življenja. Posvetitev pomeni potovati skozi življenje skupaj z Marijo, jo imeti za vzor in jo posnemati v njenih krepostih, zlasti v veri, upanju in ljubezni. Posvetitev dejansko opravimo tudi vsak dan, če zbrano in lepo molimo znano molitev „O Gospa moja, o mati moja“, s katero Mariji posvetimo svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, sebe popolnoma vsega.

Iz nagovora škofa Franca Krambergerja na Ptujski gori

Vbožji in človeški zgodovini izstopata dva veličastna dogodka. Prvi dogodek je sklenitev zaveze med Bogom in izvoljenim izraelskim ljudstvom na gori Sinaj...

Drugi veličastni prizor je bila sklenitev nove in večne zaveze. Bilo je tudi na gori, na Kalvariji, na veliki petek...

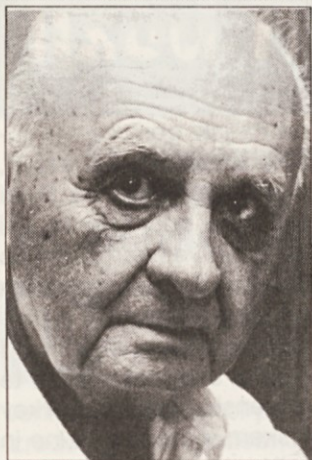
Prav to danes obnavljamo, poglabljamo in utrjujemo. Ves slovenski narod, vse tri slovenske škofije, vse župnije, družine in vsak posameznik. Danes je ves narod zbran na gori slovenske zaveze —

mi tukaj na Ptujski gori, verniki ljubljanske nadškofije na Brezjah, verniki primorske škofije na Sveti gori. Vsi smo na gori zaveze, vsi smo ob Mariji. In ves narod danes sliši tiste besede: „Glej, tvoja Mati.“ In kakor je za tam pričujočega učenca rečeno, da jo je od tiste ure vzel k sebi, tako jo od te ure ves slovenski narod in Cerkev na Slovenskem in naše družine in naša mladina in vsak izmed nas jemlje k sebi.

Posvetitev Mariji obhajamo v zadnjem desetletju ali v adventu pred letom 2000 ali pred tretjim tisočletjem. Kakor je bila Marija v prvem adventu blizu vsemu človeštvu, tako naj bo blizu našemu narodu sedaj in v prihodnosti.

Blagoslovitve nove triglavske kapele na Kredarici, v sredo, 19. avgusta, ni mogoče opisati, potrebno jo je bilo doživeti. Več kot 5000 planincev, ki so bili priče temu dogodku (med njimi tudi naša argentinska Rast XXI), bi s to ugotovitvijo najbrž rado soglašalo.

Sanjana in resnična domovina

JULIJ SAVELLI

Polstoletna, telo in duha moreča diktatura samozvanih rdečih mogotcev se je zrušila kot iz igralnih kart zgrajen stolp. Domovina je začutila toplino prvih žarkov svobode, prišla je osamosvojitve in njej sledeča vključitev v družbo svobodnih narodov sveta. Svobodnjak, ki je v izgnanstvu daleč od domovine desetletja čakal na ta trenutek, zanj molil in upal v božjo pravičnost, je dočkal dan vstajenja. Vrača se domov, gleda, išče, opazuje. Z Župančičem bi se rad napil prelesti naše zemlje, a se na

vsak korak srečuje tudi z bolestmi.

Ob opazovanju, srečanjih, ugibanjih in ugotavljanjih se s pritajeno grenkim priokusom v duši nehote vpraša: Je to res moja domovina? Je to še moja domovina? Tista, ki sem jo vedno nosil v srcu, jo ljubil kot mater in rodno sestro, sanjal o njej in ji želel vse dobro?

Naravnih lepot se oko in duh še vedno lahko do zvrhane mere naužijeta. Kar je Bog ustvaril in človeku določil za domovino, je večno. Naš mogočni Triglav z vsemi drugimi vršaci Julijcev in Karavank še vedno čuje nad narodom, po planinah se še slišijo — sicer manj, kot nekoč — prijetni glasovi zvoncev pasočne se živine. Hribe, holme in naselja še krasi številne cerkvice, nekatere žal porušene ali poškodovane in druge, ki ne služijo že dolga leta več svojemu prvotnemu namenu. Ob poteh še stojijo mnoga značilna znamenja, četudi jih je v preteklih desetletjih moralo mnogo izginiti. Se se v vodah naših jezer zrcali lepota narave in še dehté po travnikih in planinskih pašnikih čudovito pisane svetice. Lepot na pretek za vse okuse in želje.

V vso to lepoto pa neizprosno udarja duh časa, ki je zahteval, da se ponekod poleg notranjega obraza in vsakdanjega ritma življenja domovine

spremeni tudi zunanji obraz. Vse naše reke in potoki niso več tako kristalno čisti, kot so bili nekoč, in tudi naša mesta so spremenila svoje lice. Blazno brutalni stanovanjski bloki grozljivo kvarijo nekdanje arhitektonske značilnosti naselij in ekološka ogroženost je stalni bič nad ljudmi in naravo. Nova doba, novi duh, nova stvarnost preteklih desetletij je to

neizprosno zahtevala. In naši gozdovi? Takšni, kot prej. Lepi, bogati in tihi, sedaj pa še posebno skrivnostni. V sebi skrivajo zaklade, ki jih prej niso imeli. V njih počivajo tisoči svobode ljubečih in svobode si želečih. „Hodil po zemlji sem naši in pil nje bolesti.“

Je to še naša domovina? Ali me sprejema kot svojega sina? Mi dovoljuje obisk? Izobčila me je iz svojega občestva. Sprejema me kot tujca, turista. Hinavsko me hvali, ker sem ostal zvest svoji veri, jeziku, tradiciji, odreka pa mi osnovno pravico, ki bi jo moral imeti vsak njen sin. „Saj si se odrekel državljanstvu, ko si se pred desetletji umaknil pred našo svobodo in si v tujini iskal svojo.“ Tako ti hladnokrvno odgovarja duh suhe besede zakona o državljanstvu, če želiš uveljaviti svoje pravice. Velikodušno ti dovoljuje, da ponižno zaprosiš, da te sprejmejo spet med svoje, če... In volilna pravica? In ukradena premoženja?

Ljubi Bog, saj meni je domovina postala zla mačeha!

Spet razmišljam: Bral sem, koliko mladih se je iz domovine izseljevalo in kako so se vsa leta vanjo priseljevali od drugod, da je konec preteklega desetletja le 90% prebivalstva bilo slovenskega, vsi ostali so bili od drugod. Da rodnost komaj zadošča za vzdrževanje stalnega števila prebi-

valstva in da narodu preti nevarnost, da se njega število začne nižati, če se bo stanje rojstev in smrti zadnjih let vzdrževalo. Da, pesimisti računajo in napovedujejo v takšnih razmerah v dveh stoletjih padec prebivalstva Slovenije na borih 400.000. Zato bi morale družine s 3 do 4 otroki postati nekaj običajnega.

Opazujem našega današnjega povprečnega človeka. Kako se je spremenil! Zamenjal je vrednote. Spremenil je njihov vrstni red. Kar je nekaj bilo na prvem mestu, se je umaknilo za nekaj stopenj nazaj. Duhovne dobrine so morale odstopiti svoje mesto tvarnim, katerih malikovanje in borba za nje sta danes „potreba napredka in pogoj za udobno življenje“. Ob odsotnosti vsega duhovnega danes vse išče le ugodje in lahko življenje. Zato razbite družine, razbiti zakoni, zakoni brez otrok, nedelje brez udeležbe pri maši. Vera v božjo vsepričujočnost je mnogim le še bajka. Le kar prinaša osebno korist in ugodje, je vredno žrtev. Ljubezen do domovine je marsikomu le še obrabljena fraza. Velja pravilo: Kjer mi je dobro, tam je moja domovina. Opažati je vedno več pojavov brezbriznosti. Za probleme, ki zadevajo skupnost, narod v celoti ali njega dele, ni zanimanja. Zlasti med mladim rodом, a tudi med starejšimi v teh predvolilnih mesecih kaj pogosto slišiš: „Jaz volit ne grem. Mene politika ne zanima.“ Izjava, ki živo dokazuje, da današnjemu človeku manjka čut odgovornosti za soustvarjanje skupne blaginje in da se ne zaveda, da se bo le v solidarnem sodelovanju vseh gradila nova, lepša bodočnost naroda in domovine.

Še bi lahko pisali. O spravi, o kateri se toliko govori in piše, a je tako daleč od nas. Potožil bi ob popačenosti današnjega časnikarskega in govornega jezika in še o marsičem. Boli me sovraštvo, ki ga je še toliko med nami. Skrbi me rast mladih rodov. Z ruševin se še vedno čuti hropenje pobitega rdečega zmaja, v katerem še tli življenje.

A zaupam v skrite zdrave sile v narodnem telesu. S trdno voljo in združenimi močmi, z jasnim pogledom na naloge, ki nas čakajo, in s

DUHOVNO ŽIVLJENJE • December 1992

SPOMENICA

Medorganizacijskega sveta v Argentini PRESEDESTVU slovenske vlade

Slovenci v svetu, ki smo vsa leta zdomstva ohranjali in gojili vrednote demokratizacije, slovenstva in krščanstva, smo in hočemo ostati živ del slovenskega naroda. To nam nalaga dolžnost in pravico, da jasno povemo, kako mislimo o stvareh, ki zadevajo domovino in našo zdomsko skupnost.

Da bomo mogli delovati v dobro slovenskega naroda kot njegovi enakopravni člani, hočemo, da slovenska država:

- prizna pravico do državljanstva vsem Slovincem in njihovim potomcem brez časovne omejitve ter vse državljanske pravice, ki so posledica prejšnje, med njimi splošno volilno pravico in zastopstvo zdomcev v zakonodajni zbor;
- prekliče vse sezname, ki jih je sestavila komunistična oblast, in ki še danes omejujejo svobodo ali otežkočajo pridobitev državljanstva nekaterim rojakom v izseljenstvu;
- zagotovi proračunsko podporo organizmom, ki delujejo za diasporo; ta naj se usmerja preko ministrstva za Slovence po svetu, katerega delovanje naj bo v dogovoru s predstavniškimi izseljenski organizacijami. Po dogovoru s predstavniškimi izseljenski organizacijami naj nudi prav tako strokovno pomoč na področjih, ki omogočajo ohranjanje slovenske zavesti;
- omogoči študijske štipendije potomcem tistih zdomcev, ki niso zapustili domovine prostovoljno;
- prizna izvrševanje poklica v Sloveniji zdomcem in njihovim potomcem, ki bi se hoteli naseliti v domovini, s priznanjem strokovnih spričeval, diplom in akademskih naslovov, katere so dosegli na tujem; prav tako morajo imeti možnost enakopravnega dostopa do službenih mest v javni upravi, šolah, na univerzah, v policiji in v obrambnih silah;
- podpre v deželah, kjer so naseljeni Slovenci v dovolj velikem številu, šolsko na osnovi „dveh kultur“;

Prepričani smo, da ni mogoče upati na lepšo in boljšo prihodnost našega naroda, dokler ni razčiščena njegova preteklost in ni zadoščeno storjenim krivicam. Zato je nujno potrebno posredovati resnično sliko o začetku in poteku komunistične revolucije, katero je izzvala Komunistična partija Slovenije pod krinko „narodno osvobodilne borbe“, in prikazati v pravi luči samoobrambni boj, ki so ga bojevali za preživetje demokratično usmerjeni Slovenci. Zato zahtevamo:

- proglašenje medvojnih in povojnih umorov razoroženih ujetnikov in civilistov kot zločine proti človeštvu, ki kot taki nikdar ne zastarajo;
- razveljavljenje obsodbe „ljudskih sodišč“; vrnitev časti in škode njihovim žrtvam; kot simbol tega dejanja prenos zemskih ostankov škofa dr. Gregorija Rožmana v domovino;
- zgraditev in oskrbovanje spomenikov na vseh grobiščih žrtev revolucije;
- ustanovitev in vzdrževanje zgodovinskega instituta, kjer naj bi nepristranski zgodovinarji s sodelovanjem zdomskih predstavnikov zbirali zgodovinsko gradivo in napisali objektivno zgodovino obdobja okupacije in komunistične revolucije na Slovenskem, pa tudi begunstva in politične emigracije;
- v šolskih učnih knjigah čimprejšen objektivni prikaz omenjene polprete-

pogumnim premagovanjem vseh za-
prek bomo z božjo pomočjo gradili
novo domovino za srečo njenega na-
roda in njegovih bodočih rodov.

Verujem v svoj narod, kot smo

verovali v njegovo vstajenje. Zato
pričakujem, da bo iz sedanje domo-
vine zrastle nova, o kakršni danes še
sanjamo, dokler tudi ta ne bo dosan-
jana.

Milosti polna

FRANCE RODE

Morda je globoko v svojem srcu vsak človek prepričan, da obstaja, da mora obstajati čisti ženski lik, žena brez madeža, vsa svetla in prosojna, polna miline in dobrote. To je ideal matere, ki ga nosimo v sebi. Želimo si, da bi bila naša mati taka, in zelo smo srečni, če lahko ugotovimo, da se temu idealu približuje. Morda navsezadnje tudi fant išče v svojem dekletu čisto in dovršeno ženskost, pomlajeni lik matere. Ta težnja pa se presenetljivo uresničuje v krščanstvu v podobi Marije, Jezusove matere.

Morda nam je ravno zaradi tega teženja k idealni ženskosti Marija tako daleč. Morda si jo ravno zato težko predstavljamo drugače kot kip, podobo ali medaljo. In vendar je bila Marija ženska iz krvi in mesa. Nevesta, žena, mati, vaščanka, sosedka z zelo navadnim življenjem. Od petnajstletne zaročenke do matere obsojenca na Kalvariji nam evaᅡgelij pove zelo malo; prikaže jo kot preprosto ženo, ki je blizu ljudem, ker je vsa odprta Bogu, kot ženo, ki ji je Bog odkazal izredno mesto v načrtu odrešenja. Ko je Marija prala ple-

nice ali ko je šla na trg, ni imela na glavi svetniškega sija. Bila je ena izmed takih mladih žená, kot jih še danes lahko vidimo na Vzhodu. In vendar je angel tej preprosti ženi rekel „milosti polna“.

Tu je eden od tistih nedoumljivih paradoksov krščanstva, ki najgloblje težnje duha in najbolj davne mite, speče na dnu človeške zavesti, uresničuje v zgodovinskem, v človeškem. (Že zaradi tega krščanstvo ne more umreti.) Tako je krščanstvo uresničilo pralik žene in matere v izraelski deklici, v Mariji.

Ob oznanjenju ji angel pravi „milosti polna“. Kakšen izraz! Kdo ni srečal človeka, v katerem je zapazil to milostno prvino? V njegovem pogledu je neka svetloba, v njegovem značaju neka ubranost, iz njega veje neka dobrota, ki je ne srečamo pogosto. Tak človek nima nobene volje, da bi drugim gospodoval. Daje vtis, da biva zastonj, da je tu samo kot dar za druge. Od drugih noče ničesar.

Brez dvoma je bila Marija taka že po svojem značaju. Brez dvoma je bila že po naravi polna milosti. Vendar je v njej še nekaj več. Cerkev je vedno čutila to, kar je pred

skoraj sto štiridesetimi leti razglasil papež Pij IX., da je bila Marija od svojega spočetja prosta madeža izvirnega greha zaradi Kristusovega zasluženja. Se pravi, da je bila Marija prosta tiste skrivnostne krivde, ki se v njeni moči zapiramo vase, iščemo sebe, molimo sebe. Tiste krivde, ki zastruplja naša razmerja z Bogom in s sočlovekom. Marija je bila od prvega trenutka svojega življenja vsa prosojna in urejena, popolnoma odprta Bogu in človeku.

Ne mislimo, da to Marijo odtuja od nas. Že po naravi so „milostni ljudje“ silno priljudni, blizu drugim, polni razumevanja za sleherni človeško zablodo in stisko. Če pa je kdo še prost — kot je to Marija — tiste temeljne zmedenosti in zakrknjenosti, ki ji pravimo izvirni greh, potem to pri njem še posebej drži. To, kar nas odtuja drug drugemu, je greh. Greh kvari naše medsebojne odnose. Greh nam brani, da bi se med seboj razumeli. Milost, dobrota, notranja urejenost — to nas druži, to nas zblizuje, to nam odpira srce in duha, da razumemo sočloveka in ga ljubimo. Marija nam je zato tako blizu, ker je polna milosti.

kle zgodovine Slovencev;

- priznanje vsem, ki so se borili proti komunizmu v času revolucije, ter žrtvam povojnega terorja pravico do pokojnine, invalidnine, podporo vdovam in potomcem, ki so bili kakorkoli telesno prizadeti, ter poravnavo vseh ostalih materialnih krivic;

- imenovanje „branilca odsotnih“, ki mora biti odobreno z večino izseljenških organizacij, ki naj bo v pomoč zdomcem pri doseganju njihovih pravic;

Narodna sprava se mora izkazati v dejanjih in ne le v priložnostnih izjavah. Pri reševanju gornjih vprašanj smo pripravljeni na sodelovanje in dialog s predstavniki slovenske vlade na podlagi medsebojnega spoštovanja.

Ker vemo, da za narod, ki ne spoštuje življenja, ni prihodnosti, se najodločneje izrekamo za nedotakljivost in dostojanstvo slehernega človeškega bitja od spočetja do naravne smrti.

Iz teh prepričanj podpiramo prizadevanje vseh slovenskih demokratičnih zdomskih organizacij, ki po drugih delih sveta delujejo z istimi nameni.

Argentina, 12. oktobra 1992

Gregor Batagelj
tajnik

prof. Tine Vivod
predsednik

Glavni svetniki v decembru

3. december: Sv. Frančišek Ksaver, duhovnik

Sv. Frančišek Ksaver (1506-1552), sošolec in rojak sv. Ignacija Lojolskega, se je pridružil njegovi Družbi Jezusovi. Kot misijonar je potoval v Indijo in na Daljni vzhod, kjer ga je Bog podpiral s čudeži.

6. december: Sv. Miklavž, škof

Sv. Miklavž ali Nikolaj (ok. 270-ok. 350) je bil v 4. stoletju škof v Miri v Mali Aziji. Udeležil se je nicejskega vesoljnega cerkvenega zbora. Njegovo češčenje se je zelo razširilo na Vzhod in po 10. stoletju tudi na Zahod.

7. december: Sv. Ambrož, škof in cerkveni učitelj

Sv. Ambrož (+ 397) je bil visok državni uradnik. Ko se je šele pripravljaj na krst, so ga ljudje že izbrali za škofa v Milanu. Kot pridigar, učitelj in pisatelj je bil vzoren pastir svoje črede.

8. december: Brezmadežno spočetje Device Marije

Ta praznik je sicer med mlajšimi Marijinimi prazniki (na Vzhodu v 10. do 12. stol., na Zahodu ponekod že v 11.-12. stol.), a je 1708 postal zapovedan praznik; nov poudarek je dobil z razglasitvijo verske resnice 1854.

13. december: Sv. Lucija, devica in mučenka

Sv. Lucija iz Sirakuz na Siciliji je pretrpela kot zaročenka mučeniško smrt za Kristusa v času rimskega cesarja Dioklecijana.

14. december: Sv. Janez od Križa, duhovnik in cerkveni učitelj

Sv. Janez od Križa (ok. 1542-1591), Španec, je bil velik ljubitelj križa in mo-

litve. Prenovil je karmeličanski red, bil je svetovalec sv. Terezije Velike in je s svojimi spisi velik učitelj duhovnega življenja.

26. december: Sv. Štefan, prvi mučenec

O sv. Štefanu, enem od sedmerih diakonov jeruzalemske Cerkve, nam poročajo Apostolska dela. Že v 4. stoletju so ga častili na Vzhodu in Zahodu.

27. december: Sv. Janez, apostol in evangelist

Sv. Janez, Jezusov najljubši učenec, je dopolnil poročila treh evangelistov in na otoku Patmosu v Egejskem morju napisal preroško knjigo Nove zaveze Razodetje. S pregnanstva na tem otoku se je vrnil v Efez v Mali Aziji ter umrl v visoki starosti.

28. december: Sveti nedolžni otroci, mučenci

Spomin mučencev, ki so po Matejevem evangeliju že kot otroci umrli namesto Kristusa, so začeli praznovati v zvezi z božičem ponekod na Vzhodu in na Zahodu že v 5. stoletju.

29. december: Sv. Tomaž Becket, škof in mučenec

Sv. Tomaž Becket (1118-1170) je bil pod angleškim kraljem Henrikom II. canterburyjski nadškof. Branil je pravice Cerkve nasproti kralju, kar mu je prineslo šestletno pregnanstvo, po vrnitvi pa smrt. Umrli so ga v stolnici leta 1170.

31. december: Sv. Silvester I., papež

Sv. Silvester je bil papež (314-335) kmalu po razglasitvi svobode kristjanov v rimskem cesarstvu. Nastopiti je moral zoper novo nevarnost za krščanstvo: zoper krivoverstvo in razkol v Afriki.

KAJ JE ADVENTNI ČAS in kaj nam pomeni?

- Spominja nas na trojni Jezusov prihod: ko je prvič prišel na svet v Betlehemu, ko prihaja v naše duše z milostjo in ko bo ob koncu časov prišel v svojem veličastju.
- Bogoslužje adventnega časa nas opominja, naj se z duhom spokornosti in duhovno zbranostjo poglobljamo v božjo besedo, premišljujemo naj Kristusovo življenje in evangelij in skrbimo za bolj zbrano osebno in skupno molitev.
- Advent nas tudi opominja, naj bomo vedno pripravljeni na srečanje s Kristusom, ko nas bo morda čisto nepričakovano odpoklical v drugo življenje.

FRANCE ORAŽEM

Z adventom začenjamo novo bogoslužno leto, leto Kristusove skrivnosti, leto, v katerem slavi Cerkev „danes“ naše odrešenje. Kakor se s štiridesetdnevnim postnim časom pripravljamo na veliko noč, tako naj bi se v štirih adventnih tednih pripravili na božič. Adventni čas že po besedi (adventus — prihod) naznanja Kristusov prihod. Kristus je enkrat že prišel na svet ob učlovečenju. Drugič bo prišel v svojem veličastju ob koncu časov. Prvega se spominjamo, na drugi prihod pa se pripravljamo, in sicer tako, da Kristus radi odpiramo svoja srca, da more vsak čas priti k nam s svojo milostjo. Življenje, ki je bilo v nas vsejano s krstom, naj se v vsakem nanovo začetem bogoslužnem letu razvije z novo močjo.

ADVENT ČAS PRIPRAVE IN PRIČAKOVANJA

Adventni čas ima dvojen značaj: je čas priprave na slovesno praznovanje Gospodovega rojstva, ko se spominjamo prvega prihoda božjega Sina med ljudi, hkrati je to čas, ko to spominjaje usmerja naša srca k pričakovanju drugega Kristusovega prihoda ob koncu časov. Na ta dva načina stopa adventni čas pred nas kot čas požnosti in veselega pričakovanja. Takšno pričakovanje nujno dela člo-

veka pripravnega in sprejemljivega za delovanje božje milosti. Bogoslužje adventnega časa pa budi v nas tudi zavest grešnosti. Opominja nas, naj se s premagovanjem poželenja in prostovoljno pokoro vadimo v poglobljenem premišljevanju in zbranosti, da nas more prepajati tisto živo hrepenenje po vrnitvi k Bogu, ki nas edini more s svojo milostjo rešiti greha in

njegovih posledic.

Glede na dvojni značaj adventa razlikujemo v adventnem času dva dela. V prvem delu, od prve adventne nedelje do 16. decembra, je bolj v ospredju pričakovanje drugega Kristusovega prihoda. To pričakovanje izražajo svetopisemska berila, molitveni obrazci, prav posebno pa prvi adventni hvalospevi.

Pri svojem prvem prihodu se je ponižal in postal človek, da je spolnil večni načrt odrešenja in nam odprl pot v večnost zveličanja. Ko bo spet prišel, v veličastju svoje slave, bomo očitno prejeli, kar nam je obljubljeno in kar v veri zaupno pričakujemo.

Vera v drugi Kristusov prihod napravljaja človeško zgodovino za čakanje na dokončno spolnitev smisla človeškega življenja, pa naj bo življenje posameznika ali vse človeške skupnosti. Za posameznega človeka je glede drugega Kristusovega prihoda odločeno že z njegovo smrtjo. Poslednja sodba ob drugem Kristusovem prihodu se bo za vsakega posameznega človeka iztekla tako, kakor si bo zaslužil s stanjem, v kakršnem ga bo doletela smrtna ura. Zato moramo biti vedno pripravljeni na svojo smrtno uro, ki bo za vsakogar izmed nas v

Ob 41-LETNICI obiska ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. 13. januarja 1952 je v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji podelil mašniško posvečenje 11 diakonom. Bogoslovci in novomašniki v sprevodu v cerkev.

Foto: Lojze ERJAVEC

Škof dr. Gregorij Rožman ob asistenci rektorja dr. Alojzija Odarja ter spirituala dr. Filipa Žaklja v sprevodu v cerkev Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Foto: Lojze ERJAVEC

bistvu ura drugega Kristusovega prihoda. Zato Cerkev v tem času prosi:

Gospod, naš Bog, pomagaj nam, da se bomo skrbno pripravili na prihod tvojega Sina. Naj nas najde čuječe v molitvi in vesele v prepevanju njegove slave, ko pride in potrka.

V drugem delu adventa, od 17. do 24. decembra, pa je v bogoslužju bolj poudarjena neposredna priprava na praznovanje Gospodovega rojstva. Tudi ta priprava je močno izražena v hvalospevu tega dela adventnega časa.

Vsi preroki so ga napovedovali, deviška Mati ga je v neizrekljivi ljubezni nosila, Janez Krstnik je oznanjal njegov prihod in, ko je prišel, je nanj pokazal. Naklonil nam je milost, da veseli pričakujemo skrivnost njegovega rojstva. Tako nas bo našel

čuječe v molitvi in vesele v prepevanju njegove slave.

Advent je čas veselega in čuječega pričakovanja. Čuječnost pomeni odgovorno življenje iz osebne povezanosti s prihajajočim Kristusom. Pričakovanje je napeto hrepenenje po tistem, kar poznamo. In to je velika naloga adventnega časa, da bi spoznali Tistega, ki je sredi med nami. Zato se moramo v tem času še posebno poglobljati v božjo besedo, premišljevati Kristusovo življenje in evangelij, skrbeti za bolj zbrano osebno in skupno molitev. Takšno srečavanje z Gospodom nam bo pomagalo h globokemu spoznanju Kristusove skrivnosti.

Kristus, ki se ga v adventu spominjamo, je bil vedno v središču pričakovanja. Vse želje, obljube in

NAMEN APOSTOLATA MOLITVE ZA DECEMBER

Splošni

Za otroke, ki živijo v težkih razmerah zaradi razbitih družin.

Misijonski

Da bi pospeševali in branili pravice otroka, še posebej pravico do človeške in verske vzgoje.

Slovenski

Da ne bi zunanji blišč božiča prekril njegovega pravega krščanskega doživljanja.

Advent

STANKO JANEŽIČ

*V mračni adventni čas
stopa Janez Krstnik,
slok, z usnjenim pasom čez ledja,
z besedo kot britev
in kakor vihar.*

*Še mene očisti,
božji glasnik,
in vso našo skupnost,
da bo Kristus našel
svobodno pot.*

*On nas bo krstil
z ognjem in Svetim Duhom,
on nam bo luč prižgal
in v nas uresničil
božje kraljestvo.*

pričakovanja Stare zaveze so bile usmerjene vanj. Prišel je ob polnosti časov (prim. Gal 4, 2) v središče zgodovine v Betlehemu, kjer se je Beseda učlovečila in se naselila med nami (prim. Jn 1, 14). Zdaj prihaja v Cerkev in srca ljudi. Prišel bo v slavi ob koncu časov. Pojavi se vprašanje, kako moremo v enem adventnem spominjanju obseči vse te različne stopnje. Dejansko je samo eno pričakovanje, saj so vsi različni vidiki tesno povezani med seboj: Kristusov prihod na svet sam po sebi teži k dovršitvi. „Zahteva“ Gospodov prihod v slavi. Drugi Kristusov prihod je končni cilj, na katerega je naravnani ves razvoj zgodovine odrešenja.

LUČ IZ BETLEHEMA

JOŽEF SMEJ
mariborski pomožni škof

Leta 732 pred Kristusom. Asirski kralj Tiglatpileser III. zavzame Galilejo, prebivalce pa odvede v Asirijo. V sužnost. Duševni temi izvoljenega ljudstva, ki se je v obupu spraševalo: Kje je sedaj naš Bog?, se pridruži še telesna tema. Mnoge ujetnike so namreč Asirci oslepili. V to skrajno temo pride prerokova beseda: Nad prebivalci smrtne sence zasije luč. Luč, veselje, rešitev bo prineslo rojstvo otroka, ki pa ne bo navaden otrok, marveč močni Bog.

Leti 1991 in 1992 po Kristusu. Dežela smrtne sence ni več Asirija, ampak Slovenija in Hrvaška, letos pa še posebej Bosna in Hercegovina. V Sloveniji je bila sedemdnevna vojna, na Hrvaškem dolgomesečna, v Bosni z vsemi strahotnimi posledicami. Poškodovane in porušene cekve, samostani, bolnišnice, šole, stanovanja, pobito nedolžno ljudstvo, begunci, razbite družine. K nebu se dvigajo molitve in daritve. Morilski stroj pa kosi naprej...

Kaj pravi k temu Bog? Ne spregovori. Se ne vmeša. Ne naredi reda. Pač pa stori nekaj drugega. Nekaj velikega. Sam se odpravi v ta svet smrtne sence. Postane eden izmed nas. Postane človek. Deležen je našega človeškega življenja, ne samo kot bežen gost, marveč vse do dovršitve sveta. Najprej ubožen hlevček,

nato beg, pregnanstvo, brezdomstvo. V javnem delovanju ga doletijo nerazumevanje, sovraštvo, izdaja, bičanje, križanje, smrt. Njegovo rojstvo ni stvar preteklosti, marveč po evharistiji postane zakramentalno navzoče. Bog ni ravnodušen do nobenega izmed nas. Živi naše življenje, umrje naše smrti. Solidaren je z vsakim posameznikom v vsem razen v grehu.

Naj bo naše življenje še tako neznatno in polno trpljenja, je nekaj velikega. S svojo malo nalogo smo včlenjeni v velikanske božje načrte. Že v Betlehemu je Božji Sin začel svoj križev pot in ga nadaljuje stoletja, dokler ga skupno ne dopolnimo v slavi vstajenja.

Luč nad sencami naših družin. Ne bomo naštevali teh senc. Rajši blagrujmo Luč, ki naj prežene sence, da bodo naše družine Cerkve v malem. V njih bo čas za skupno molitev, za mašo, zakramente. Z zakramentom posvečeno zakonsko življenje pa odsev rodovitne ljubezni med Kristusom in Cerkvijo.

Iz zdravih družin, prežetih z veseljem do življenja, raste zdrav narod, ki ga ne bodo ugonabliale strankarske spletke, marveč združeval skupni cilj: blaginja vseh.

Evangeljsko sporočilo o rojstvu našega Odrašenika najlepše doživimo v cerkvi in v krogu svojih družin. Vsakega božiča je škoda, če ni doživet, če gre brez sadu mimo nas. Luč iz Betlehema naj sije nad nami, v nas in po nas tudi drugim!

Noč luči

WILHEIM HÜNERMANN

(Iz knjige Sin človekov, prev. Jože Urbanija. Izdalo Ognjišče, Koper 1991)

Cudež ljubezni je živel pod brezmadežnim srcem... Nekaj dni kasneje je Jožef popolnoma premočen prišel domov. Dež je štopotal po podoknicah. Molče je odložil plašč. Utrujeno je sedel k ognjišču in se zastrmel v nemirne plamene. Nova, velika skrb se mu je zrcalila v očeh. „Kaj ti je,“ ga je Marija zaskrbljeno vprašala, ko ni mogel prikriti, da ga nekaj muči.

Ne da bi se obrnil od prasketajočih plamenov, ji Jožef žalostno odvrne:

„Na pot moram, Marija!“
 „Na pot?“ se je dekle prestrašilo. „Toda zakaj? In kam?“
 „Oh, zaradi tistega velikega judovskega štetja, ki ga je ukazal rimski namestnik v Siriji. Čisto sem bil že pozabil na to. Ravno danes pa so razglasili na trgu, da se mora vsak iti popisat v svoj rojstni kraj, še preden mine mesec, ki ga Rimljani imenujejo december.“
 „In kdaj bo to!“
 „Čez dva tedna! Takoj moram v Betlehem in kdo ve, kdaj se bom vrnil! Pisarji delajo tako počasi!“

„Ne pusti me same, Jožef! S teboj grem!“

„Kako?“ se tesar obrne. „Marija! Saj veš, da ne moreš!“ Presečen je strmел v dekle. Skrivnosni žar je sijal v njenih očeh. „To je sedaj res nemogoče. Pomisli, deževna doba je in pota so strašno slaba! Saj se kar pogrezaš v močvirje! Umazana prenočišča! In še ta je težko dobiti. Sedaj, v času štetja je grozen direndaj po deželi. Roditi pa vendar ne moreš kar kje med potjo!“

„Ne vem!“ odvrne Marija. „Vem le, da je to znamenje, ki sem ga tako dolgo čakala. Betlehem! V Betlehemu se bo rodil!“

„Zakaj ravno tam?“

Dekle vzeseno odgovori s skrivnostnimi besedami preroka Miheja:

„In ti, Betlehem - Efrata, majhen si med Judovimi rodovi, iz tebe mi izide on, ki naj vlada v Izraelu;

Čas je, da vstanemo

RAFKO VODEB

*Advent je. Gospod prihaja.
Daleč sega naše pričakovanje, daleč v davnino,
ko je padla zavesa in sta ostala sama,
naga in prestrašena.
Takrat je On sam vstopil v našo zgodovino.
Obljuba je bila skrivnostna in krhka
kakor otroška skrivnost;
ko je rekel Kači: „Žena ti bo glavo strla...“
Bila je zgodovina zaveze in obljub,
bili so patriarhi, Abraham, naš oče v veri,
bili so preroki in pravični, da ni ugasnila Beseda,
dokler se ni naselila med nami Živa Beseda,
Emanuel — Bog z nami, Jezus iz Nazareta.*

*Advent je, sestre in bratje.
Čas je, da se prebudimo in VSTANEMO:
kakor človek, ki se prebuja v zarjo novega dne,
kakor romar, ki ga kliče svetišče na gori,
kakor sel, ki mu veselo sporočilo daje peruti,
kakor izgubljeni sin, ki na dnu svojega obupa
odkrije klic Očetove ljubezni.*

*Sestre in bratje,
noč se je premaknila naprej
in dan se je približal.
Čas je že, da odvržemo dela teme
in odpremo srca Luči, ki prihaja z višave:
Marana tha — pridi, Gospod Jezus!*

njegov izhod je od nekaj, iz dni starodavnosti. Zato jih bo izročil v oblast drugih, do časa, ko porodnica porodi in se ostanek njegovih bratov povrne k Izraelovim sinovom. Trdno bo stal in pasel svojo čredo z močjo Gospodovo, z veličastjem imena Gospoda, svojega Boga. V miru bodo prebivali, zakaj raztegnil bo odslej svojo oblast tja do koncev zemlje.“

Jožef se je krčevito oprl ob rob mize. Ni se več obotavljal. Počasi je vstal, pogledal svojo ženo in rekel: „Pripravi vse potrebno za potovanje! Jutri greva!“

Zvezde so še lebdele na nebu in njihovo blede svetlikanje se je zaspalo prebijalo skozi megleno Es-

dralonsko ravan, ko se je mlada dvojica napravila na pot. Ponoči je Marija spekla nekaj podpepelnikov in napolnila meh z vinom. Jožef je osedlal osla, ki ga je jezdila Marija, sam pa ga je vodil za povodec ter se skrbno izogibal globokih kolesnic in mlakuž.

Hodila sta molče. Čim dlje sta hodila, tem bolj je megla prehajala v zoparno, mrzlo rosenje, ki ju je bilo v obraz in do kože premočilo.

Na smrt izmučena sta zvečer prispela v Engannim, kjer sta komaj še našla skromen kotiček za nočitev. Kan je bil prenapolnjen z najrazličnejšimi ljudmi. Največ je bilo tistih, ki so se šli popisovat. Preklinjali so in zabavljali kot za stavō.

In prišlo bi do resnega pretepa med Judi in tistimi, ki so prišli s severa, da ni nenadoma zakričal mednje star, od udnice sključeni berač, ki je žvečil skorjo kruha:

„Ej, vi bedaki, zakaj bi si razbijali betice? Mar ne veste, da je sedaj čas, ko mora priti Mesija? Kdo ve, če ni že na poti, morda je prav tu, v tem najbolj umazanem engannimskem kanu. Nihče ne ve, odkod bo prišel in kakšen bo. Lahko je to tudi mlad mož, ki s svojo ljubko ženico uživa zunaj v svetu. He, ti, kdo si in odkod prihajaš?“

Nevoljen, ker se je berač vtaknil vanj, Jožef odgovori: „Tesar sem iz Nazareta!“ „Tesar iz Nazareta,“ se je stari hehetal. „Ste slišali? Ne, ta ni Mesija. V Svetem pismu nikjer ne piše, da bo rešitelj tesar in iz Nazareta še nikdar ni prišlo nič dobrega.“

Kot da bi vsi čakali na te besede, se je zdaj raznel prepir o tem, kakšen bo Mesija. Vseprek so govorili. Vsak je bil prepričan, da je njegov rešitelj najbolj podoben tistemu, ki so ga napovedali preroki.

Marija je sedela v najtemnejšem kotu, popolnoma se je pogreznila vase, tako da tega, kar so se možje pogovarjali, skoraj ni slišala.

„Te zebe?“ jo je Jožef zaskrbljeno vprašal. „Ne, ne!“ mu je Marija smehljaje odgovorila: „V njegovi bližini mi je toplo pri srcu.“

Na vse zgodaj sta bila spet na poti. Ponoči se je ohladilo in dež je prešel v zoparno mešanico vode in snega.

Ko sta se vzpenjala v Judovsko pogorje, so se debele snežne krpe vrtinčile iz sivega, mračnega neba. Potovanje je bilo zelo naporno in do kraja zoparno. Včasih se je stemnilo, da si komaj videl korak pred seboj. Celo Jožefova reš spretna roka ni bila dovolj urna, da bi mogla obdržati osla, ki se je kar naprej spotikal na razdrapani poti.

Do poldneva je plundrast sneg vso pokrajino spremenil v umazano, nepregledno močvirje. Jožef se je do gležnjev vdiral v mrzlo brozgo.

Zaskrbljeno je pogledoval Marijin blede obraz, ki je bil vso pot nekam skrivnosten. Njene temne oči

so zrle v daljavo kot bi hitele velikemu, svetemu cilju naproti.

Četrtega dne sta prispela v Jeruzalem in se v templju zahvalila Bogu za njegovo očetovsko varstvo.

Mračilo se je že, ko se jima je prikazal težko pričakovani betlehemiški grič. Proti večeru je spet močnejše snežilo in utrujena popotnika so pozdravila že čisto bela pobočja. Dan je ugašal.

„Sedaj pa naravnost v kan!“ je Jožef pokazal na veliko dvonadstropno poslopje, ki je s prostornimi lopami obdajalo notranje dvorišče. Marija je brez besed prikimala. Bolj trdno je prišla osla za povodec in ga peljala skozi vrata.

„Kan je že prenapolnjen,“ je godrnjal gostilničar ter zdolgočaseno motril premočena in borno oblečena popotnika. „Že samih Betlehemčanov, ki so se kot zidarji in dninarji raztepli po deželi, nimam kam dati. Sedaj, ko je zadnji rok za popisovanje, pa kar trumoma prihajajo. Ne, pri meni res ni prostora. In — ta tvoja mlada žena je — ! Kaj, za vraga, pa jemlješ s seboj na takšno potovanje ženo, ko vendar vidiš — ! Ja, še tega se mi je manjkalo! Ne, za vaju nimam prostora! Kar poberita se!“

Tesar je brez besed prijel za

uzdo in odšel. Potrkal je še na vrata belih revnih hiš, kjer so stanovali njegovi prijatelji in daljni sorodniki. Zaman. Njegov rojstni dom pa je bil že dolgo v tujih rokah.

„Kam sedaj?“ je Jožef obupano pogledal svojo ženo. Marija ni niti najmanj zaskrbljeno odgovorila: „Bog nama bo odprl vrata!“

„Potem pa pojdiva v božjem imenu!“ je Jožef pokimal in stopil hitreje.

Tudi v zadnjih hišah ob koncu ceste jima niso odprli. Tako sta se spet znašla sredi odprtega polja. Mrzel veter je vel prek pašnikov, kjer so beduini ob svojih čredah kurili ognje in se greli odeti v temne plašče. Plameni so kot pokajoči biči švigali v temo.

Ti sinovi puščave, sami brez strehe, bi ju takoj sprejeli v svoje šotore. Toda, ali naj se čudež božjega rojstva zgodi pod temi sajastimi, tesnimi šotori, med samimi tujimi ljudmi?

Pristopil je osiveli pastir, prav tako premražen kot onadva. Utrujenost težkega življenja mu je razbrazdala obraz. Sočutno ju je pogledal in vprašal, odkod sta in kam gresta. Povedala sta mu, on pa je dejal:

„Prav radi bi vaju sprejeli med-

se. No, ne vem, zakaj zavračata našo gostoljubnost. Takole. Pojdita še naprej po tej poti! Prišla bosta do votline, ki nam včasih služi za hlev, da spravimo vanjo bolno žival. Mračna in umazana je. Sicer pa bosta tam tako samo čez noč.“

Jožef se je zahvalil za dober svet in odločno stopil na pot.

Ko je prispel do votline, pa je bil še bolj obupan kot prej. Zavetje je bilo prav nemogoče. Mar naj se tu zgodi največji čudež sveta?

Marija mu je spodbudno pokimala. Vstopila sta v mračno vdolbino, kjer sta komaj mogla razločiti posamezne stvari. Zatohel zrak jima je udaril v obraz. V nekem kotu je tožeče mukala bolna žival.

Jožef je z veliko težavo zanetil ogenj in prižgal baklo, ki jo je prinesel s seboj. V soju nemirnih plamenov je videl, da je votlina večja, kot si je bil prej predstavljal. Pod kamnitim ostenjem se je še precej nadaljevala. Počistil je, kolikor se je pač v naglici dalo, največjo umazanijo. Z drhtečimi rokami je potem iz sena in slame pripravil Mariji ležišče. Poleg bolne živali je k jaslim privezal še osla.

V tej brezmejni revščini bo torej zagledal luč sveta edinorojeni božji Sin. Moj Bog, kako nedoumljiva so tvoja pota!

Gosta tema je zagnila pastirske poljane. Beduini so se stisnili v svoje šotore in pospali. Bedela sta samo stavec, ki je pokazal Jožefu pot k votlini, in njegov vnuk, mlad fant s čisto otroškim obrazom, Snežiti je prenehalo. Kot čreda ovac na brezmejnem pašniku, so se raztepli temni oblaki. Noč je bila mrzla, da, mnogo bolj kot so bili vajeni. Zvezde so prekrile nebo kot veliki zledeneli kristali.

Fant je vrgel polno naročje trnovine na ogenj, ki je sedaj mirno plapolal med zakrpanimi šotori. Potem sta se oba molče zazrla v plamene.

„Tako čudna je ta noč!“ je stari sam zase začel. „Mrzla je, da, pa vendar mi je tako prijetno toplo pri srcu. Nekaj je v zraku in sam me vem kaj!“

„Da se ne pripravlja vihar,“

Ramos Mejša, 13. januarja 1952 v cerkvi Marije Pomočnice: škof dr. Gregorij Rožman posveča nove slovenske duhovnike. Foto: Lojze ERJAVEC

Noč vseh noči

LJUBKA ŠORLI

*Prižgala se je zvezda v sveto noč.
Od vseh najlepša je, najbolj blesteča.
Kdor vidi jo, začuden ostrmi —
ob njej se misel z jasicami sreča.*

*Na slami Dete, med pastirji, spi,
na svet poslano od svojega Očeta
za nas ljudi, ki težka nam je pot
in se korak nam skoz tesni zapleta.*

*Marija, ki ob Detetu bedi,
o sreči materinski tiho sanja...
Predobro ve za muke in za križ,
a v zadnji sreči misli te odganja.*

*Nocoj je sveta noč, noč vseh noči...
Naj slednji dom odpre Gospodu vrata,
ljubezen sprejme naj in božji mir,
da bodo srca vseh ljudi bogata.*

meni mladenič.

„Ne, to ni tisto! Nekaj je, kar nima prav nič opraviti z vremenom. Slutim, da se bo nocoj zgodilo nekaj velikega, nekaj, kar še svoj živi dan nisem videl, čeprav sem že tako star.“

Deček zbegano pogleda osivelega deda; še nikdar poprej ga ni slišal tako govoriti. Gotovo zna tudi on, tako kakor nekateri potujoči pastirji napovedovati bodočnost. Kako le more? Čudno tesno mu je postalo pri srcu. Da mu le iz teme ne grozi kaka skrita nevarnost? Plaho se je ozrl okrog. Nenadoma vzklikne:

„Oče, oče, glej!“ Tam, kjer se je zemlja dotikala neba, je zažarelo. Svetloba se je širila, se približevala... velika, silna kakor svetlobno morje, ki ga je nekdo razlil po zvezdnatem nebu.

„Luč! Glej! Luč!“ je stari jec-ljal in se z obema rokama oklepal pastirske palice. „Že več noči se mi je sanjalo o veliki luči. To je tista luč, noč prepolna luči.“

V zlatih lokih se je dvigal sij z zasnežene pokrajine v nebo in se visoko zgoraj razširil v blesteč sončni krog.

„Vstanite, bratje!“ zakliče starec v temni šotor.

„Pridite, glejte znamenje na nebu!“

Beduini so se še napol v spanju spotikali in padali drug čez drugega. Zbeganih oči so strmeli v to še nevideno nebesno čudo.

Divji možje, ki sta jim veter in neurje razbrazdala obraze, so sedaj z otroško začudenimi očmi vpijali ta svetlobni čudež.

Zdajci je nebeško ubrano donenje zavalovilo prek belih pašnikov kot bi zapele srebrne strune harf in zaigralo tisoče nebeških cimbal: naj-

prej tiho, skoraj neslišno nekje v daljavi, nato pa zmerom bliže, vedno glasneje... Niso si še opomogli od prvega, pa je že udarilo mednje novo presenečenje. Sredi bleščeče luči je stal pred njimi nebeški glasnik. Kot čisto srebro se je svetilo njegovo rahlo nagubano oblačilo, svetel pogled je govoril o globini nadčloveške moči.

Do smrti prestrašeni so se nomadi vrgli na kolena. Tedaj je zadonel glasnikov glas:

„*Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudi: Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod. Po tem znamenju ga boste poznali: našli boste dete, povito v plenice in položeno v jasli.*“

Pastirji so obstali kot pribiti. To, kar so doživeli, je prekašalo vsako domišljijo, presevalo vsako spoznanje. Nešteto nebeških duhov v vidni podobi je napolnilo ozračje. Iz višave je zadonela pesem večnih zborov:

„*Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.*“

Nebeška prikazen je izginila, nadnaravna svetloba ugasnila, pas-

tirji pa so še vedno stali in nihče si ni upal spregovoriti. Velike, svetle zvezde so skoraj začudeno zrlle nanje.

„To je luč, ki bo s sveta pregnala temo,“ so starčeve besede padale v tišino noči.

Sedaj so se vsem razvezali jeziki. Vsak je hotel kar najbolje razložiti smisel tega, kar so doživeli. Zgodilo se je nekaj velikega. To so vsi vedeli, saj je ob tem skrivnostnem dogodku nebu in zemlji zastal dih. Kdo bi mogel doumeti tako veliko skrivnost?

„Znamenje! Mar ni govoril o nekem znamenju?“ so kar hkrati vprašali trije, štirje.

„Dete!“

„Povito v plenice!“

„In v jasli položeno!“

„Ali je lahko še kaj bolj bednega kot dete, ki joče v jaslih? In to v umazanem, smrdljivem hlevu?“

„Neverjetno!“ so se pastirji počasi osveščali.

„Otrok je najlepše bitje na svetu!“ je starec slovesno izjavil.

„Otrok je najgloblja skrivnost, dragocen dar nebeške dobrote. Ta otrok pa je Kristus, Rešenik sveta!“

„Kristus, Mesija!“ je završalo med njimi.

„In leži v jaslih, povit v plenice? Kako to? Kje ga bomo našli?“

„Oče, se spomniš tiste uboge dvojice, ki si ju napatil v hlev?“ vneto reče mladi Ibrahim.

„Saj res! Pridite, pridite!“ je starec vabil. „Gremo k njemu, ki ga je angel napovedal!“

Vsi so vstali: revni, brezdomni in povsod prezirani nomadi. Molče so sledili stopinjam, ki jih je bilo v siju zvezd opaziti na zasneženi poti. Nekateri so iz stražnih ognjev potegnili goreča polena in z njimi svetili. Svetle iskre so prasketaje padale z njih in ugašale na zasneženi poti.

Kmalu so stali pred votlino in spoštljivo vstopili. In našli so dete, ki je bilo povito v plenice in položeno v jasli. In še te jasli so bile navaden žleb, iz katerega se je hranila živina, grobo izklesana iz kamna. Mati je klečala pred njim, nežni roki je razširila nad novorojenčkom kot bi ga hotela zaščititi. Nedopovedljivo veselje ji je ožarjalo obraz.

Preprost, toda odločen je stal zadaj njen mož in držal bakljo v žuljavi desnici.

Pastirji so obstali, skoraj jim je bilo nerodno, nemo so gledali. Kako to, da sedaj prav v dno srca čutijo, da so srečni? Videti mater pred njenim novorojencem, saj to je čisto vsakdanje! In vendar tu v teh žalostnih okoliščinah, v hlevu pri živalih, so se možje zavedali, da se je zgodilo nekaj nezaslišanega, nekaj, česar niti beseda niti misel ne more obseči.

„Mesija! Kristus, Gospod!“ so

Božična meditacija

JOŽA LOVRENČIČ

Sveta noč...

Sam v samotni sobi

v dalje strmim,

sanjam...

Dalje beže v neskončnost...

Pred menoj belo mesto leži.

Vsa okna so razcvetela

v ledene rože.

Iz hiš še vedno

po kadilu diši.

Zaprem oči,

drhtim...

šepetale ustnice sivolasega pastirja. Padel je na kolena kot da bi ne bil pred vrati bornega hleva, ampak pred veličastnim jeruzalemskim svetiščem. In vsi so mu sledili ganjeni do dna duše.

Marijin obraz je sijal od sreče. Za trenutek se je obrnila k svojim obiskovalcem, nato pa se je spet zagledala v dete, ki je sijalo v skrivnostni svetlobi in svetlo ožarjalo njen obraz.

Tiho kakor so prišli, pa so se pastirji zopet napotili v svoje šotore.

To noč je v daljnem Rimu neki

učenjak kljub poznim uram bedel nad svojimi knjigami. Pravkar je vzel v roke zavitek iz dragocenega pergamenta. Zagnusil se mu je razuzdani hrup, ki je po palačah spremljal praznovanje saturnalij. Cel teden so slavili ta praznik. Za zabavo so sužnji prevzeli vlogo gospodarjev in zdelo se je, da bodo vse postavili na glavo. Umaknil se je temu brezglavemu veseljačenju.

Pripadal je tisti peščici mislečih ljudi, ki so kljub bleščečemu obdobju prvega cesarja slutili uničenje imperija zaradi vedno večje npravne izprijenosti. Miru in tolažbe si je poiskal v filozofiji in literaturi. Pravkar je bral stihe, ki jih je bil pred štiridesetimi leti zapisal pesnik Vergil:

Kot brzi veter se bliža konec sveta. Izrek prastari postaja resnica. Toda spet se povrne čas blagostanja, Sin božji na zemljo prihaja. Ko deček v moža dozori, se čudežno svet spremeni. Tako govori prerokba iz davnih dni. Ti pa, Dete najvišjega, pridi! O pridi! Morja in kopno objemi, ves svet le strastno si tebe želi!

Starec je doglo strmel v luč pred seboj. Potem je utrujeno spravil zavitek in vzdihnil: „Kdo le bi mogel razjasniti skrivnost teh besed?“

Leta 1952 v salezijanskem zavodu v Ramos Mejiji. Škof Rožman z novoposvečenimi duhovniki. Foto: Lojze ERJAVEC

NEW AGE - NOVA DOBA

LOJZE KUKOVICA

(2)

Doba Vodnarja

Vstopamo v dobo Vodnarja (Acuario), ki bo razlil osvežujoče vode na zemljo — simbol novega življenja in dokončno sreče. S pomočjo transcendentalne meditacije, joge in vsemogočih drugih psihotehničnih metod bo nastala v novem človeštvu nova zavest, odgovarjajoča Novi dobi. Človek že ne bo mislil ozko samo nase in na svoje individualne koristi. Ne bomo se več čutili in ravnali kot osamljena bitja v tem neizmernem oceanu bitij, ampak kot eno samo vesoljno bitje. Ta zavest nas bo polnila z občutjem veselja, miru in sreče. Niti smrti se ne bomo bali več, kajti po nauku New Age človek sploh ne umrje. Se samo preseli iz enega življenja v drugo. Človek gre preko vrste reinkarnacij, dokler se v različnih življenjih ne očisti vsega nerada (karme), in doseže dokončno zlitje v Svetovno Energijo, v Eno Samo Absolutno Bitje. Saj tudi naše sedanje življenje ni prvo, je le sad in proizvod vseh dosedanjih življenj. Plačujemo svoje preteklo dolgove, dokler se ne bomo potopili v nirvano, v Absolutno, čigar del smo.

Duhovni učitelji — guruji

Pri ustvarjanju te nove, planetarne zavesti, so nam, če ne ravno nujno potrebni, pa zelo koristni posebni učitelji, guruji. Šele potem, ko končamo pouk pri teh učiteljih — in že vemo, kdo so — bomo postali svoji lastni učitelji, ker bomo že razsvetljeni. New Age uči, da človek lahko tudi z lastnim prizadevanjem pride do tega razsvetljenja, namreč do spoznanja, da je eno z Bogom, in da so mu zato na voljo vse božanske moči. Guruji so to pot že končali. Zato mnogi zahodnjaki romajo k

njim v Indijo ali v Tibet in pa jih vabijo, naj v zahodnih deželah sami posredujejo svojo skrivnostno učestnost.

Človekove skrite sile

Človek mora uporabiti za ustvaritev te nove zavesti tudi vse skrite sile in sposobnosti, o katerih govori in jih raziskuje parapsihologija: telepatija, telekineza, jasnovidnost, potovanje izven telesa, stiki s prebivalci na drugih nebesnih telesih.

New Age po božansko časti tudi boginjo Zemljo, Gaia (po grško), ta mali planet v neizmernem svetovju, na katerem nam je usojeno živeti. Ta zemlja je živo bitje in zato je treba temu primerno z njim ravnati. Ekologija in zaščita živali se zato sprevrže v pravo mistiko za New Age.

Nova Doba zavrača, kot že rečeno, vse dosedanje religije, zlasti še judovsko-krščansko. Človek da ne potrebuje nobenih srednikov, da pride do božanstva, kot uči krščanstvo o Kristusu Jezusu, katerega je Oče poslal na svet, da nas pouči in s svojim trpljenjem odreši. Nič tega po New Age! Človek ne potrebuje nobenega odrešenika od zunaj, je sam sebi odrešenik. In ne s kakšnim trpljenjem, ampak z novimi spoznanji in s sposobnostmi, ki spijo v njem. Na-

šega Jezusa Kristusa prizna New Age le kot enega od sedmih in ne najvišjega, ki ni nič drugega kot neko učlovečenje Vesoljne Sile.

New Age posveča tudi veliko važnost in pozornost telesu. Tudi telo je del kozmične Enote. Telo skriva v sebi še neizrabljene in neslutene sile, ki so le iskra Vesoljne Energije s sedežem v hrbtenici. Z različnimi telesnimi vajami človek lahko prebudi te sile in si pridobi popolno gospodstvo nad svojo telesnostjo. Zato se danes tako množijo vse vrste telovadne šole in instituti in nova alternativna medicina, ki človeka zdravi kot celoto, ne več posamičnih organov (holistična medicina). Z novimi tehničnimi sredstvi se bomo končno znebili in ubranili vseh „negativnih valov“, ki povzročajo bolezni in vsa druga telesna in telesno-duševna nerazpoloženja. Novi človek bo okoli sebe širil le „pozitivne valove“. In kadar se mu bo zdelo, da mu jih je začelo primanjkovati, si jih bo lahko znova nabral: moral bo le za nekaj časa pod kovinsko piramido, ki ga bo napolnila z energijo.

Posvetitev Luciferju

Tako človek ne potrebuje več Boga. Človek je sam svoj odrešenik, zato je vera v Človeka vera Nove

...Ko je bil npr. nacizem poražen, so demokrati vedeli, da to ni dovolj. Nürnberški proces je šele potegnil jasno mejo med sprejemljivim in nesprejemljivim, moralnim in nemoralnim, pravnim in kriminalnim. Nemaška demokracija je tako lahko začela graditi na novih temeljih: razmejitve med totalitarno politiko in demokratično je bila jasno začrtana. Podobno ravnajo v nekaterih postkomunističnih deželah. Ponekod so prepovedali partijo in (začasno) udejstvovanje partijcev v politiki, Romuni so sodili Ceaucescu, Bolgari Živkovo, v Rusiji in Nemčiji vodijo procese proti partijskim mogočnejšem. To ni nikakšen revansizem, marveč odločilno dejanje, da bi prelomili s totalitarizmom in začeli z demokracijo. Pri nas se ni zgodilo ničesar podobnega. Prav nasprotno!

S pomočjo dela Demosa so vzeli oblast v roke ljudje, ki so bili na volitvah poraženi. S tem je prišlo do rehabilitacije komunizma, kar se je pokazalo tudi ob zavrnitvi udbovskega amandmaja. (Drago Ocvirk v „Družini“)

Dobe, New Age. Človek ne potrebuje več Boga, saj je sam Bog, le da se tega do sedaj ni zavedal. Nova zavest mu je to privedla pred duhovne oči. Ta nova vera pa na široko odpira pot večnemu nasprotniku pravega in edinega Boga —Luciferju. In res v novi religiji New Age Lucifer igra osrednjo vlogo. O tem se jasno govori v spisih New Age. Tako npr. piše David Spengler, važen teoretik New Age, v eni svojih knjig iz leta 1978: „Lucifer deluje v vsakem izmed nas, da nas popelje v stanje popolnosti. Če vstopimo v Novo Dobo, bo vsak od nas prišel do točke, ki jo jaz imenujem »posvetitev Luciferju«. To je poseben korak, ki ga mora storiti vsak človek, da pride v resnici do svoje luči in svoje polnosti.“ Spengler zagotavlja, da je imel redne stike z demonskim svetom, in je javno izjavil, da je resnična luč Findhorna (naselbine na Škotskem, kjer se prakticira New Age) luč Luciferja, ki mora razsvetliti tudi ves ostali svet. Jezus Kristus je doigral svojo vlogo na svetu, sedaj naj bi se začela doba Luciferja, resničnega gospodarja sveta.

Feministično gibanje

Z gibanjem New Age je ozko povezano tudi feministično gibanje, ki se bori za popolno enakopravnost žene na vseh področjih, tudi na verskem. Tudi v katoliški Cerkvi ima svoje močne zastopnike, ki na primer med drugim zahtevajo ženske kot duhovnice. V anglikanski Cerkvi so že prodrli s to zahtevo. V ZDA je nad 1.200 anglikanskih žensk-duhovnic in vsaj 4 škofice. Ženski element naj bi zagospodoval v Novi Dobi, kajti le-ta odgovarja duhu Dobe Vodnarja. Tudi spolnost naj bo popolnoma stvar odločitve vsakega posameznika. Kdor jo hoče živeti v zakonu, naj jo živi, kdor pa jo hoče živeti izven njega, naj ima vso pravico do tega, pa četudi v protinaravnih homoseksualnih odnosih.

Celó bibličnega Boga bi bilo treba prilagoditi feminističnemu gledanju. Bog - Oče naj bi se spremenil v Boga Očeta in mater ali pa naravnost v boginjo Mater. Iz istega gledanja hoče Nova Doba uvesti vero in bogoslužje boginje Matere Zemlje. Tako se New Age načrtno povrača k

preživelim poganskim kultom.

Simboli Nove Dobe

Zanimivo je tudi, kakšne simbole uporablja New Age. Že smo povedali, da je eden od njih kljukasti križ, simbol sreče v indogermanskem svetu. Drugi simbol New Age je številka 666, vzeta iz Skrivnega Razodetja sv. Janeza (13, 18), številka, ki naj bi imela „svete lastnosti“. Zato ga je treba čim pogosteje uporabljati, da vstopimo čimprej v Novo Dobo, v New Age. Eden od najbolj uporabljanih simbolov Nove Dobe pa je sedembarvna mavrica, ki označuje most med človekom in vesoljnim Duhom ali Velikim Vesoljnim Razumom, ali naravnost Luciferjem. Ta simbol lahko vedno bolj pogosto srečamo v vsakdanjem življenju, na primer na darilih, na papirju, na jopicah in zlasti na otroških igračah. Pa tudi šole in vse vrste instituti že nosijo to ime.

Novi odrešenik

Z New Age se pričakuje tudi prihod neke skrivnostne osebnosti, novega kozmičnega Kristusa (ki seveda s krščanskim Kristusom nima nič skupnega razen imena), z imenom Maitreya. Bo to neka mogočna oseba, ki je že prišla na svet, po drugih pa bo šele prišla. Njegova naloga bo, da se pokori Luciferju kot knezu sveta. Zanimivo je v tem pogledu razglas, ki so ga mnogi časopisi objavili 25. aprila 1982 in ki se je glasil takole: „Kristus je sedaj med nami..., da nam pove, kako priti iz sedanje krize... Ne prihaja nas soditi, temveč človeštvu pomagat... Je to gospod Maitreya, »vzgojitelj«, poznan po kristjanih kot Kristus. In kakor kristjani govorijo o drugem prihodu, tako Judje pričakujejo Mesija, budisti petega Buda, mohamedanci imana Mahdija in hinduisti Krišna. To so le različna imena za eno in isto osebo. Njegova prisotnost v svetu nam jamči, da ne bo tretje svetovne vojne. Z njegovo pomočjo bomo zgradili nov svet.“

Sodražica, 28. junija 1992. Ramoški rojak Pavle Novak z argentinskimi sorojaki po obredu, med katerimi je prejel red diakonata.

Ob 25-letnici smrti Janeza Kalana

Iz govora lic. MARJANA SCHIFFRERJA, predsednika Slomškovega doma, na komemoraciji prvega ramoškega dušnega pastirja.

Govoriti o pokojnem župniku Janezu Kalanu je težko. Zunanjo obliko gospoda Kalana vsaj večina vas dobro pozna. Od mlajših bo držalo vsaj za tiste, ki imate kakih 35 let, saj so ga otroci verskih farnih šol po vsaki nedeljski maši trumoma oblegali, da jim je potrdil obisk bogoslužja. To so takrat zavodi z versko vzgojo še zahtevali. Ne vem, kako je s tem danes. Na vsak način se je g. Janez zaradi tega čutil zelo počaščenega: glej, tudi moj podpis nekaj velja!

Govoriti o pokojnem g. Kalanu pa je še dvakrat težko, ker je bil duhovnik. Duhovnikov zunanji lik pa je le nekaj postranskega, nekaj obrobnega. Pri njem je važno notranje življenje in to nam je bilo pri g. Kalanu sko-

raj popolnoma zastrto. Gotovo pa je bilo zelo bogato, vsaj po redkih prebliskih, ki smo jih v njegovi družbi tu in tam čutili. Iz njegovih črtic, ki jih je objavljala zlasti v „Duhovnem življenju“, veje povsod veliko domotožje. In tega ni skrival. V neki družbi je dejal, da ga daruje za vse tiste doma, ki so povročili toliko morij, toliko solza in toliko gorja.

G. Kalan je svoje duhovništvo izmolil, si ga priboril. Sam je priznal: „Pri meni ni bilo nič čustvenega, nasprotno, vsa semeniška leta sem preživel v strahotni duhovni suši. Zgodilo se je nekaj čudnega. Ko me je pri posvetitvi škof poklical in sem odgovoril: »Adsum«, »tukaj sem«, je padla koprena od mene in za nekaj let sem bil rešen tega trpljenja.“

Vendar se je po nekaterih znamenjih sodeč pozneje ta suhota še ponavljala.

***

G. Kalan se je vse življenje čutil brezdomca. Zelo mlad je odšel od rodne hiše. Oče mu je padel v prvi svetovni vojni in se ga je prav malo spominjal. Rojen je bil 1. 1908 in je bil 6 let star, ko je odšel na fronto.

Prisilna podreitev ljudi novi religiji

Gospodstvo nad svetom, ki ga bo uresničil ta skrivnostni Maitreya, bo ustvarjeno z železno roko. Tako bodo na primer mogli trgovati (prodajati in kupovati) le tisti, ki bodo sledili Maitreyu. Vsak zemeljski prebivalec bo dobil svojo številko in samo z njeno pomočjo bo lahko vršil svoje posle v svetu. Maitreya bo prisilil vse prebivalce, da sprejmejo novo religijo. Kdor bi tega ne hotel, bo nasilno iztrebljen. Še posebej sovražna je New Age krščanstvu, kateremu očita, da oznanja „neki zastarel sistem resnic, da povzročata razkole in da je zato svet treba osvoboditi teh njegovih negativnih modelov. Krščanstvo mora dokončno izginiti iz vzgoje in sploh iz vsake kulture.“ „Meditacija za zdravje sveta“ je leta 1986 slovesno izjavila: „Vidim nastajati nov planet pred svojimi očmi, sedaj ko so se razblinila v nič vsa neres-

nična verstva“ (namreč krščanstvo in druga velika verstva).

Sklepna beseda

Ni treba veliko kritičnih besed k temu novemu gibanju, ki grozi človeštvu. Gre za pravo novo poganstvo modernega kova, krščansko bi morda lahko rekli, da je na obzoru Antikrist, kakor ga napoveduje Sveto pismo, ko pravi: „Naj vas nihče ne vara, pa naj bo to kdorkoli. Zakaj prej mora priti odpad in se razodeti veliki upornik, sin pogube. Ta se bo uprl in se povzdignil nad vse, kar se imenuje Bog ali uživa božje češčenje, tako da se bo lahko usedel v božje svetišče in se razkazoval, kakor da je Bog... Skrivnost hudobije je že na delu... In tedaj se bo razodel veliki upornik, ki ga bo Gospod Jezus usmrtil z dihom svojih ust in ga uničil z veličastjem svojega prihoda. Ker bo satan sodeloval z njim, bo veliki upornik nastopal z vso močjo, z znamenji in lažnimi čudeži. Z vsako-

vrstnim zlobnim zapeljevanjem se bo predstavljal tistim, ki gredo v pogubo, ker se niso odprli ljubezni do resnice, po kateri so bili rešeni. Zato jim Bog pošilja hudo blodnjava, da verjamejo laži: tako bodo obsojeni vsi, ki niso verovali resnici, temveč so pritrjevali hudobiji“ (2 Tes 2, 3-4. 7-12).

Da je svet v veliki krizi, nam govori tudi Marija v svojih prikazovanjih. Ena sama pot je iz nje: molitev, spreobrnjenje in pokora. Potem se nimamo ničesar bati. Vendar za vsakega od nas velja opozorilo sv. Petra: „Trezni bodite in čujte! Vaš sovražnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Uprite se mu, ker ste trdni v veri. Saj veste, da prav takšno trpljenje prenašajo vaši bratje ki so po svetu. Bog pa, darovalec vse milosti, ki vas je po Kristusu poklical v večno slavo, vas bo po kratkem trpljenju sam spopolnil, utrdil, okreplil in postavil na temelj. Njemu oblast na vekomaj. Amen“ (1 Pt 5, 8-11).

Kolikor časa je bil oče doma, so se še otepavali revščine. Oče je bil „kampelmohar“ (izdelovalec glavnikov), kot skoraj vsi Puštalci. Svojo robo so prodajali visoko gor v Nemčijo in globoko dol v „turške kraje“, v Srbijo. Kako je potem mati preživljala vseh šest otrok, kolikor jih je bilo pri „Šoštarčku“, se dá razložiti le z božjo ekonomijo, človeška odpove.

(Nato je Schiffrer kot Kalanov ožji rojak, ki sam pozna Puštal in okoliške kraje, improviziral nekaj besed o naravni lepoti in idiličnosti Kalanovega rojstnega kraja. Po tem plastičnem opisu je vsak od navzočih na proslavi z lahkoto razumel Kalanovo domotožje, ki je bilo morda tudi vzrok njegove prerane smrti.)

***

Janez je bil zelo nadarjen in tudi priden, odličnjak že v ljudski šoli. Župnik v Stari Loki je le pregovoril mater pa tudi gospode v Škofovih zavodih, da je Janez lahko šel tja študirat. Tudi v srednji šoli je bil vsa leta odličnjak in je bil zato brez-

Marko Fink, basist-baritonist, na evropskih odrih

Da je slovensko politično zdomstvo kulturno dejavno, je več kot dovolj izpričano in bo njegov pojav obsegal posebno poglavje v slovenski kulturni zgodovini. V svojem osredju vzdržuje dostojno višino in ustvarjalno bogati galerijo slovenskega duha.

A iz tega zdomstva poganjajo tudi odrastki, ki prispevajo k svetovnemu uveljavljanju slovenskega genija in k plemenitenju človeštva. Velika je vrsta delavcev na verskem, znanstvenem in socialnem področju, zraslih iz naših vrst; pokažemo pa lahko tudi na umetnike, po katerih nekdaj zatajevana zdomska Slovenija razširja slovensko slavo v svet.

Eden takih pojavov je koncertni in operni pevec Marko Fink. Glasbeni poklic se mu je zbujal že v družini, slovenski šoli in mladinskem zboru Karantanija, potem se je posvetil sistematičnemu študiju in se pozneje izpopolnjeval na tečajih, ki so jih vodili v Buenos Airesu svetovni mojstri Huttenlocher, Schöne, Baldin in Werba. Kot stipendist se je poglobljil v pevsko kulturo v Londonu s Heather Harper in Robertom Sutherlandom.

Njegova glasbena nagljenost se je usmerjala predv-

sem k oratorijem verske vsebine. Tako je kot solist nastopal najprej v Buenos Airesu, potem pa v Svici, Avstriji, ZDA, Španiji, Franciji, Nemčiji in na Portugalskem in Slovaškem, povsod pod vodstvom znamenitih dirigentov. Pel je v Bachovem Magnificatu, obeh Pasijonih, Božičnem oratoriju in številnih kantatah, potem v Kodályjevem Te Deumu, Puccinijevi Messa di Gloria, Fauré-

plačno v Zavodih, čeprav so mu to večkrat tudi dali čutiti. Ta srednješolska leta je občutil kot leta brezdomca. Pri Šoštarčku v Puštalu je do smrti ostalo pol Kalanovega srca.

L. 1932 je bil posvečen in nastopil prvo kaplansko službo v Št. Janžu na Dolenjskem, kjer je pred 75 leti umrl Janez Evangelist Krek. Od tam je bil premeščen v Zagorje ob Savi (od tu je imel zanj značilno rudarsko kapo). Tam je prvič spoznal komuniste... Toda prišla je vojna, Zagorje so zasedli Nemci in ga izgnali na Hrvaško. Kmalu se je vrnil in se zatekel v Grosuplje k župniku Ravnikarju, ki je upravljal največjo župnijo-kmetijo na

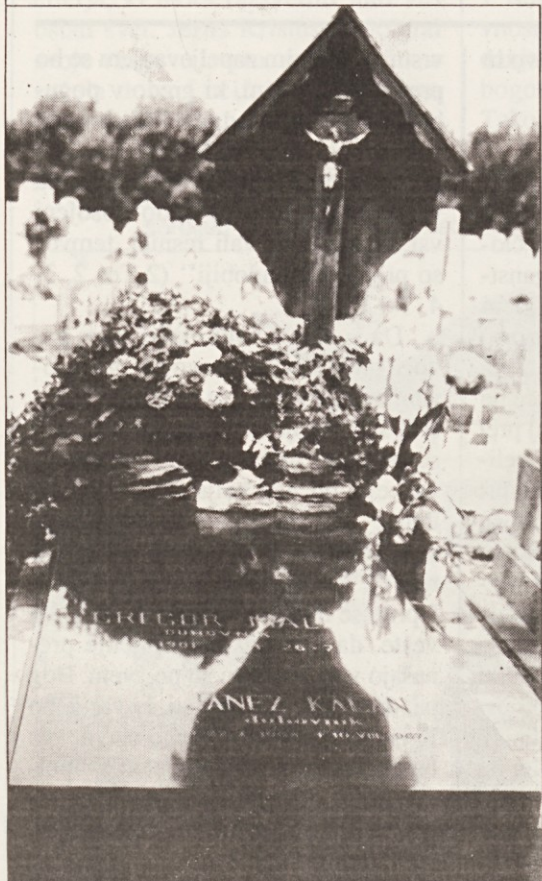
Slovenskem. Nato je bil nastavljen za kaplana v Cerknici, od koder se je ob koncu vojne umaknil na Koroško. Iz špitalskega taborišča je prišel l. 1949 v Argentino.

Nastavljen je bil v Ramos Mejiji, kjer je ostal do smrti. Takoj je organiziral slovensko sv. mašo, bil je med ustanovitelji slovenskega ljudskošolskega tečaja. Njegova je bila ideja: „Pojdimo na svoje!“ Brez njega bi Slomškovega doma najbrž ne bilo in tako je našel svoj drugi dom. Pri vsem tem pa je neprestano obiskoval slovenske rojake raztrese ne po ramaški okolici. Tam je tolažil, bodril pa tudi velikokrat gmotno pomagal. Samo on in Bog vesta, koliko domov je bilo sezidanih prav z njegovo pomočjo.

10. avgusta je poteklo 25 let, ko se je zrušil pri Puhkovih v San Justu. Po človeško mnogo prezgodaj. Po božje je svoje delo dopolnil.

(Za zaključek proslave smo navzoči zapeli Kalanovo najljubšo pesem: „Marija, Mati moja!“)

Tu počivata duhovnika Janez Kalan in Gregor Mali.

jevem Requiemu, Händlovem Mesiju in Dixit Dominus, Scarlattijeji Stabat Mater, Brahmsovem Nemškem rekviemu in drugod. Na koncertih, tudi v Ljubljani, je predstavil razne cikluse komorne glasbe, kot so Schubertova Lepa mlinarica in Zimsko potovanje, Schumannova Pesnikova ljubezen in Guastavinove Argentinske cvetlice. Njegove izvedbe posnemajo tudi na CD plošče.

V zadnjih letih se Marko Fink angažira tudi za operne nastope. V sezoni 1990/91 je pel v avstrijskem Salzburgu v Verdijevem Otelo in v Mozartovih operah Figarova svatba (Figaro) in Don Giovanni (Leporello). V naslednji sezoni je prav tam nastopal spet v Mozartovih operah Čarobna piščal, Bastien in Bastienne in Gledališki direktor, pa v Strausovi Ariadni iz Naxosa in v Helmut Ederjevi Mozart v New Yorku. Ta opera je bila predvajana kot svetovna premiera v sklopu salzburškega festivala in posneta za televizijo.

V nastopajoči evropski sezoni bo sodeloval v Baslu na devetnajstih uprizoritvah Rossinijeve opere Il Turco in Italia, v Pragi bo posnel za avstrijsko Televizijo z zborom in orkestrom nepoznana dela Händla in češkega skladatelja Jana Zelenke. V Lizboni bo pod vodstvom M. Corboza pel Franka Martina Golgota in v Strassbourgu vlogo Kristusa v Bachovem Pasijonu po Janezu, nato še v švici Requiem in Beethovnovo Deveto simfonijo.

Marca prihodnjega leta bo skupaj s sestrama Bernardo in Veroniko, vsi trije kot solisti, pel v Ljubljani v Händlovem oratoriju Mesija, ki ga bo dirigiral Mirko Cuderman. Ta koncert bodo posneli tudi za CD ploščo.

Strokovni kritiki ocenjujejo nastope Marka Finka zelo ugodno. Ljubljanski kritik ga označuje za odličnega koncertnega pevca, ki je prav blizu najvišjim zahtevam koncertnih interpretacij. V Buenos Airesu so mu pri interpretacijah hvalili razen plemenite in izenačene barve glasu in izrazne moči tudi poglobljeno resnost (J. C. Montero), ker ne poje zato, da bi zunanje učinkoval, marveč da posreduje pristno veličino glasbene umetnine (N. Cabrera). Tudi evropske kritike mu priznavajo, da je njegov glas topel, mehak in močan v izraznosti (ABC, Madrid). Njegov Kristus v Pasijonu je moškega značaja, ne solzav (Die Presse, Dunaj), ki ga poje z voljnim, kultiviranim baritonom, in je posebno pretresljiv njegov preprosti, nič sentimentalni „Eli, Eli, lama“ (Wiener Zeitung). Po izvedbi Händlovega Mesija v pariški dvorani Salle Pleyel je zapisal Le Figaro, da je „med solisti brez dvoma treba postaviti na prvo mesto odličnega basista Marka Finka, ki ima razkošno svilenost in zametno barvo glasu, odlično umerjeno moč in zelo zanesljivo čut za menjavanje glasu in vezano linijo... Že samo zaradi njega je bilo vredno iti od doma.“

Ekološke zborovanje v Riu de Janeiro (ECO 92)

Izzivajoči IZZIVI

TONE BRULC

Katoličanom sedaj že dobro desetletje ne izgine iz ust izraz izziv. Saj smo ga poznali tudi prej, vendar smo ga uporabljali v pogovornem jeziku zelo malokrat, v književnem pa skoraj samo v pomenu „izzvati na dvoboj“. Sedaj pa kar naekrat: to je izziv za nas, to je izziv za naš čas, izziv za vernika, Slovence, državljana, stranko, kokošjerejo, otroka, profesorja, vero, zemljo, solato, zbornico, cesto, podmornico, kmetijstvo, kuhinjsko posodo, plešo, plevel, Združene narode, prodajalce mamil itd. Če „izziva“ že ne moremo rabiti samostalniško, ga skušamo rabiti pridevniško, tlačimo ga sem, pritiskamo ga tja, posiljujejo nedolžno besedo, ki je bila v slovstvu tako malo znana, sedaj pa bi jo hoteli kar nenadoma posinoviti, da ji ne pustimo svobodnega vraščanja v jezik; ker že obstajaš, čeprav dišiš nekam po tujem, te bomo pa tako pogosto rabili, da se boš udomačila, če ti je prav ali ne.

S španskim „desafío-m“ nismo dosti na boljšem. „Desafío“ sem, „desafío“ tja, kot da bi ga prevzeli od nas za vsakodnevno rabo, kakor kuhinjsko kunjjo. Morebiti so se naša ušesa že toliko navadila nanj, ker ga slišimo v pogovoru, na radiu, bremo v časopisu, vidimo ga ne, ne na televiziji ne drugje, vidimo samo osebe, ki ta „desafío“ izgovarjajo, pri tem pa ima njihov obraz tak izraz odločnosti, nadutosti, slovesnosti, smešnosti in zapodovalnosti, da vemo, da se bliža konec dvoumne govorance, v kateri je bil izziv samo mašilo, ki ne obvezuje nikogar, ki ne pomeni nič, ki komaj spada k govorjenemu.

Če si ogledamo življenje v mednarodnih organizacijah, bomo videli, da je besedni izziv, ki ne vpije, ampak deluje potihom. Izziv je bilo

Mako Fink (Truffaldino) v „Ariadne auf Naxos“ (Richard Strauss)
v Salzburger Landestheater - Sezona 91/92.

socialistično gospodarstvo onemu drugemu, kapitalističnemu in narobe, čeprav sta oba lepo koeksistirala in je danes že lahko ugotoviti, kateri izmed njiju je bil bolj nemoralen. Na rob družbenega dogajanja je bil pritisnjen ves tretji svet, ki se ni pridružil, se ni mogel ali maral; danes vemo, kako drag je vstop v prvi svet in kako ogabnega nam prikazujejo vzhodni blok, vendar so tudi njega tolažili domači in tuji oblastniki, da je izziv enkrat enemu, drugič drugemu, vsi so ga pa pridno obirali, da se ni mogel dvigniti, da bi tako postal zaresen izziv enemu ali drugemu.

Ni še dolgo tega, nekaj mesecev je komaj prešlo od zadnjega velikega izziva, vsaj takega so ga nam hoteli prikazati, ekološkega tokrat, v Rio de Janeiru, od katerega je naivni svet toliko pričakoval. Izziv za oskrnjevalce narave, velike zastupljevalce vode, uničevalce kisika, mešetarje s plučmi zemlje, morilce človeškega, živalskega in rastlinskega življenja so ga imenovali. Iz izziva in očitkov razvitemu, bogatemu in industrializiranemu svetu na severu se je sprevrgel v boj za sklade, s katerimi naj bi vsaj nekoliko zavrli, če že ne morejo ozdraviti naše zemeljske oble. Izziv revnih bogatim, dostikrat tudi lenih pridnim in delavnim, ki bi prav tako slabo in sebično gospodarili, kakor to delajo bogati danes. Izziv uradni Cerkvi s strani duhovščine tretjega sveta, ki meni, da je bila prva božja zapoved: Oznanjajte, širite, bojujte se za enakopravnost in enakost vseh ljudi! Vse drugo vam bo navrženo! Danes razdelimo bogastva zemlje vsem enako, jutri bodo spet razdeljeni med bogate in revne. Od spremembe človeške nravi je odvisen družbeni red, te pa ne skuša nihče prenoviti, čeprav je krščanstvo od vseh začetkov oznanjalo bratstvo, posebno pa še zadnjih sto let kazalo na zmote in napake tako enim kakor drugim. Pred našimi očmi se je zrušil družbeni red, ki je oznanjal enakost, v resnici pa je od vseh začetkov vzpostavil razliko med svojimi privrženci, vse druge pa je poimenoval družbene sovražnike in jih kot take tudi obravnaval.

Oznanjajo, da bo po razpadu sedanjih državnih tvorb v Evropi in ostalem svetu sledil nov mednarodni red. Zopet izziv obstoječemu, očitek in obtožba preteklemu političnemu redu. Kakšen naj bi bil novi

NOVA KNJIGA SLOVENSKI NAROD DEL ŽIVE CERKVE

ALOJZIJ GERŽINIČ

Zgodovina Cerkve na Slovenskem. Pripravil Institut za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti v Ljubljani. Izdala in založila Mohorjeva družba, Celje

1991. Uredil Metod Benedik z uredniškim odborom. 504 strani.

Izdelavo tega pomembnega dela je imelo v 80 letih na skrbi 20 strokovnjakov. Redakcija je bila končana v začetku leta 1990. Pisci so predelali velikansko gradivo in objektivno prikazujejo dejstva. (Izjema so mesta, kjer nekateri avtorji ponavljajo komunistične laži o vsenarodnostni OF, o narodnoosvobodilnem boju, o osvoboditvi, ko gre v resnici za komunistično okupacijo Slovenije). Veliko ceno knjige ugotavlja tudi g. Ivan Tomazič (Sobotna branja 16. maja 1992: Naselitev Slovencev v 6. stol. Resnica obvezuje tudi cerkveno zgodovino. I. del. / Druga dela nimam /). Vendar pa pravi, da mora „odločno zavrniti tisti del knjige, ki se ukvarja z dozdevno naselitvijo Slovencev v 6. stoletju, ker ne ustreza resnici“, temveč naj bi bil „v veliki meri manipuliranje zgodovine z namenom, da bi podpirali neko preživelo teorijo, ki je bila že temeljito ovržena.“ V resnici pa sta pisca prvih dveh poglavij (dr. Rajko Bratož, Krščanstvo v antiki, in dr. Bogo Grafenauer, Pokristjanjevanje

Slovencev) vestno prikazala tisto dobo, ne da bi se ozirala na „teorijo“ o avtohtonosti Slovencev in njih enačenje z Veneti ali Etruski. Veljala bo pač Grafenauerjeva trditev, da so pred glavnim tokom naseljevanja Slovencev z vzhoda po odhodu Longobardov proti Italiji prišli na naše ozemlje s severa pripadniki Zahodnih Slovanov. Vodilni zgodovinar našega jezika prof. France Bezljaj ugotavlja celo, da v alpski slovenščini prevladuje zahodnoslovanska plast. To so pozneje prekrili vzhodnoslovanski valovi. Prišel je na misel, „da je bilo praslovanskih jezikov verjetno več. Nekje v srednji Evropi se je morda klatil neki praslovanski rod, ki se je morda že v začetku našega štetja odcepil in se kasneje znova povezal s slovenskimi migracijami.“ (Moj pogled na jezik, Jezik in slovstvo 1976/7, 40-43. Glej tudi Slavistično revijo 1980, št. 4).

Konec srednjega veka ima ustanovitev ljubljanske škofije (1461) izreden pomen. „Prvič je (...) po 700 letih, odkar smo prejeli krščanstvo, nastal v osrčju slovenske zemlje škofijski sedež.“ (75) Važna žarišča verskega ži-

mednarodni red, imamo sedaj že tako jasno kot na dlani, če se spomnimo samo na dogodke v Rio de Janeiro: Kar je dobro za Zahod, ni dobro za druge, meddržavnih pogodb se bomo držali, če bomo imeli korist od njih, oznanjali bomo svobodno trgovino, vendar bomo ščitili svoje produkte, umazano tehnologijo in jedrske odpadke bomo odrinili drugim, revnim in nemočnim, če mogoče pod pretvezo človečanske pomoči, na široko bomo govorili o svobodnem pretoku vseh ras, medtem ko bomo izganjali tujce iz naših dežel, častili bomo boga učinkovitosti, vse drugo bo postranskega pomena, vse rase bodo enake pred

zakonom, le bela bo še bolj enaka, kakor so bili nedavno vsi državljani enaki pred zakonom, le komunisti so bili še bolj enaki, tako da se jih ni mogla dotakniti roka pravice, morda se bodo na isti način sedaj reševali bogati, ki bo pred njimi pravica zatiskala oba očesa, pred revnimi si bo pa zamašila še ušesa. Tudi to so izzivi za današnji čas, le da so vzeti iz življenjske izkušnje, ne pa iz poceni govoranc.

Kolikor večpomenska je kakšna beseda, manj pove; zdi se, da ji z nakladanjem vse večjih pomenov odvzamemo še tisto malo vsebine, ki jo je nekoč imela.

vljenja so bili samostani. Nastajale so pobožne ustanove, cerkvene bratovščine. Za versko življenje se niso trudili le predstavniki Cerkve, temveč predvsem ljudstvo samo. (Dr. Jože Mlinarič, *Cerkev na Slovenskem v srednjem veku*).

Kratkotrajno reformacijsko delovanje med ljudi ni dosti prodrlo. Slovenski narod je vztrajal pri pravi veri in Cerkvi. Priznati pa je treba protestantski vnemi kulturne uspehe. (Prof. Anton Ožinger, *Kriza cerkvenega življenja in reformacija*).

V dobi protireformacije in katoliške prenovne imajo ne le za delo med Slovenci, marveč za vso Avstrijo velike zasluge ljubljanski škofje Urban Textor, Janez Tavčar in Tomaž Hren. Z najširšim razgledom prikazuje njih delovanje dr. Metod Benedik. Važen vir za poznanje takratnih razmer so poročilo oglejskega patriarha Francesca Barbara in smernice sekovskega škofa Martina Brennerja (-1615): Župniki ne smejo nikomur dovoliti opravljanje dušnopastirskega dela, če ga za to ni potrdil škof. Duhovniki so dolžni takoj odsloviti priležnice. Evharistija se sme deliti samo pod podobno kruha. Farane, ki se niso odpovedali krivoverstvu, morajo župniki prijaviti škofu, da jih s pomočjo deželnega kneza pripravi do pokorščine. Duhovniki morajo pod grožnjo hudega greha moliti brevir. Temeljni krščanskega nauka naj se poučujejo po katekizmu Petra Kanizija.

O dobi jožefinizma in janzenizma poroča dr. France M. Dolinar predvsem pozitivne reforme, npr. preureditev župnij in škofij. O janzenizmu velja imeti v vidu piščevo dognanje: „Na Slovenskem teološkega (dogmatičnega) janzenizma ne poznamo. Vzdevek „janzenisti“ ali „filojanzenisti“ pa se je prijel dveh po svojih interesih in delovanju popolnoma različnih skupin. V prvo sodijo pristaši reformnega katolicizma okrog ljubljanskega škofa Janeza Karla Herbersteina, (...) v drugo pa pristaši janzenizmu sorodnega moralnega rigorizma.“ (166/7). Pobudnik moralnega rigorizma, značilnega za slovensko duhovščino v 19. stoletju, je bil Herbersteinov naslednik, prvi ljubljanski nadškof in metropolit baron Mihael Brigido (1787-1806). In to: „Za vse tako imenovane janzeniste ali boljše rečeno pristaše reformnega katolicizma in

predstavnike moralnega rigorizma je značilno, da odločno odklanjajo vse dogmatične zmote janzenizma, čeprav so z janzenistično literaturo temeljito seznanjeni.“ (170)

Zgodovinski oris verskega in cerkvenega življenja v dobi dozorevanja slovenskega naroda je prevzel prof. France Kralj, pregled idejno-političnih tokov in socialne dejavnosti pa dr. Janez Juhant.

V pregledu prvega vidimo v strujanju časa številne škofove, ki so duhovno vodili slovenske ljudi. Nekoliko nepričakovano pride za obdobje med obema vojnama tale trditev: „Do prve svetovne vojne smo Slovenci na cerkvenem področju — s svetlo izjemo Slomška — v glavnem sprejemali rešitve, ki so nastajale v tesni povezavi med papeštvom in cesarstvom, najprej karolinškim, potem habsburškim. Šele med prvo svetovno vojno so naši predniki dokončno uvideli, da obstoj slovenskega naroda terja *razpad habsburške monarhije*, vendar jim je bil celotni cerkveni red z vsemi pritiskalnimi, ki jih je dodala cesarska oblast, še vedno nedotakljiv in nespremenljiv.“ (189)

Škoda je, da je kratki prikaz medvojnega položaja netočen. Predvsem ni vsaj z eno besedo označen najhujši sovražnik našega naroda. Komaj da ga spoznamo v stavkih: „Sredi vojne vi-

hre izzvana bratomorna vojna (...) se je zgostila v dilemo »ali zoper okupatorja k sovjetizaciji ali zoper sovjetizacijo z okupatorjem«“ (lagoden obrazec, iznajdba sredincev). O škofu Rožmanu izvemo, da ga je „nova oblast“ obsodila, ker „je vodil izdajalsko delavnost in služil okupatorju.“ (194) Nič več! Za pobite duhovnike in bogoslovce pravi, da so „tako ali drugače izgubili življenje med in po revoluciji.“ (194) (!)

Dr. Janez Juhant je krepko obdelal dobo zadnjega stoletja in pol. Razdelil je obravnavanje na tri dele: 1) Rast politične samozavesti. 2) Cerkev na Slovenskem v jugoslovanski državi. 3) Slovenski katoličani v vihuri vojne in revolucije. Ta tretji del ni ostal brez vpliva enoumja in mogoče tudi ozira na vladajočo kasto. Poglejmo! Za svoje ideje naj bi Rožmana pridobili mladci. „Kot škof je bil vezan na nauk in izkušnje Cerkve glede komunizma stalinističnega tipa v Sovjetski zvezi.“ (229) (Torej ni bil vezan glede slovenskega komunizma?) Prav boječe je rečeno: „Krivično je, če ga označujemo kot narodnega izdajalca.“ (229) Kako je mogoče pridevati Jugoslovanski strokovni zvezi zvestobo njenim „svobodoljubnim in človekoljubnim načelom,“ (?) Kocbeku pa zvestobo narodnoosvobodilnemu boju do konca? Neverjetno je brati, da so par-

Nedelja, 26. julija 1992, v cerkvi Marije Pomagaj PAVEL DANIJEL OBLAK, sin Jožeta in Helene roj. Loboda, prejme sv. krst.

tizani „v skladu z navodili omogočali redno versko življenje. Celo oboroženi oddelki so se za praznike, vsaj posamezno udeleževali bogoslužja.“ (230) V Beli krajini naj bi pod partizani bilo versko življenje v glavnem urejeno, na gimnaziji v Črnomlju in drugih šolah je bil reden verouk. Divjanje komunistov pa je, dasi silno skrčeno, prav prikazano, tako tudi množično pobijanje v Rogu, na Teharjah in drugod.

Povojne razmere obdelujeta dva prispevka: Cerkev v Sloveniji po drugi svetovni vojni (kanonik Viljem Pangerl) in Oris pastoračije na Slovenskem v povojnem času (dr. Rafko Valenčič).

Prvi ugotavlja uvodu: „Cerkev v Sloveniji je po vojni postajala vse manj množična, v nekem obdobju (okrog leta 1980) se je celo manj kot polovica prebivalcev imelo za verne. Torej je proces sekularizacije, ki ga opažamo v vsej zahodni kulturi, zajel tudi Slovenijo, in to zelo izrazito.“ (236) Snov deli pisec v ta poglavja: Porajanje novih družbenih razmer in Cerkev. (Zatiranje Cerkve je opisano v Besedi jugoslovanskih škofov 27. avgusta 1946. A ta se ni brala po cerkvah). Kritično obdobje (1948-1953). (Dobro je oznamovanje Cirilmetodijskega društva: Vatikan mu je 1950 izrekel „non expedit“. Škofje ga v skrbi, da ne bi nastal razdor med duhovniki, niso izvajali.) Iskanje koeksistence (1954-

1966). (Navedena so „znamenja odjuge“ [245]). Urejanje škofij. Beograjski protokol (25. junija 1966). (Priprava protokola: memorandum Jugoslovanske škofovske konference vladi [1960], neuradni stiki, nato uradno pogajanje med jugoslovansko vlado in Vatikanom). Po protokolu (po 1966). Na str. 248 našteva pisec nekaj uspehov dialoga. Ena najpomembnejših verskokulturnih prireditev postane organizacija teološkega tečaja Medškofijskega odbora za študente. Sklep: „Cerkev se lahko vedno bolj posveča svojemu bistvenemu poslanstvu, vendar pa nima možnosti, da bi pripravila laične vernike na vstop v javno življenje ter politično in kulturno udeleževanje, ko bo za to nastopil čas. In ta čas je nastopil hitro ter skoraj nepričakovano.“ (251)

Valenčič navaja vse mogoče ovire za pastoračijo v povojnih letih. Podčrtati je treba ugotovitev administratorja Mihaela Toroša (1956), da je „rak rana našega življenja strahopetnost vernikov“, in piščevo zatrdilo: „Čeprav so se razmere v marsičem spremenile, pa ostane ta ugotovitev še vedno veljavna.“ V prvih dveh desetletjih so hude preskušnje Cerkev notranje prečistile, usmerile v duhovno poglobljanje. Vernost je dobivala bolj individualistično obarvano obliko. Razmeroma veliko vernikov pa je Cerkev zapustilo.

Med pokoncilskimi „napori in sa-

dovi“ našteva liturgično prenavo, požrtvovalno oznanjevalno službo, raznovrsten verski tisk, oživetje središč duhovnega poglobljanja, duhovna gibanja, diakonijo kot izraz življenjske vere, uveljavljanje pastoralnih struktur, delovanje teološke fakultete, gradnjo novih kulturnih in drugih pastoralnih stavb in prostorov.

Po drugi svetovni vojni je silno porasla industrializacija, kar je močno spremenilo način življenja. Iz poglavja Industrializacija in versko življenje (kanonik Rafko Lešnik) posnemam nekaj statistike. L. 1931 je bilo v Sloveniji še 58,80% kmečkega prebivalstva, l. 1946 49,10%, l. 1981 pa samo 9,17%. Mestno prebivalstvo je od 27% l. 1948 naraslo na 49%. Znaki vernosti: krstov je bilo v času 66-68 še okrog 90%, v letih 1973-74 pod 80%, od 1976 okrog 70%. Cerkvenih pogrebov je med 84% in 88%, cerkvene poroke strmo padejo po letu 1966, tako da jih je po l. 1979 povprečno 55%. Obisk nedeljske maše pade med 1965 in 1983 od 30% na 22%. Po vsem tem prese- neča število katoličanov (po Letopisu Cerkve na Slovenskem): v ljubljanski nadškofiji 84,1%, v mariborski škofiji 90,1%, v koprski škofiji 84,5%. To da v metropliji 86,7%.

(Konec prihodnjič)

Iz naše kronike

Svojo 31. obletnico blagoslovitve, združeno z mladinskim dnevom, je praznoval Slomškov dom v nedeljo 20. septembra. Ob 8. uri so se pričele tekme v odbojki, ob 10.45 je bilo dviganje zastav in pozdrav predsednika SD lic. Marjana Schiffrerja, ob 11 slovesna sveta maša: s prelatom dr. Alojzjem Starcem so somaševali Anton Bidovec, Andrej Poznič in Jože Škerbec, med mašo pa je pel moški zbor pod vodstvom Gabrijela Čamernika; po skupnem kosilu je bilo nadaljevanje tekem; ob 17.30 je bil kulturni program, ki ga je pripravil Marjan Loboda ml.: predsednik Schiffrer je čestital industrialcu Hermanu Zupanu ob imenovanju za častnega konzula RS, slavnostni govor je imel prof. Tine Vivod, odrski prizor „Slomšek v besedi in pesmi“ pa so izvedli sedanji in bivši učenci Slomškove šole; sceno z velikim novim Slomškovim portretom je izdelal Stane Snój; po tem programu je bilo družabno razvedrilo.

Nedelja, 16. avgusta 1992. V cerkvi Marije Kraljice v Lanusu
ALEKSANDER DANIJEL IGLIČ, sin Danija in Marte roj. Smole, prejme sv. krst

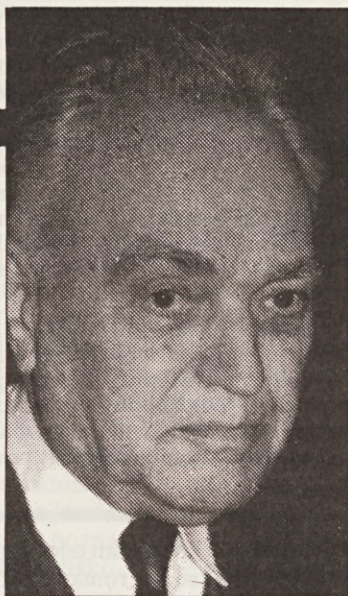
ALOJZ REBULA —

literarni portret

ZORA TAVČAR

Ta samonikla umetniška, duhovna in človeška osebnost tako po svojem formatu kot po svojih nazorskih in stilnih izbirah stopa s svojim delom tako rekoč v vseh 40 svojih povojnih ustvarjalnih letih mimo prevladujočih matičnih smeri, klanov in medijske popularnosti. Nekaj je seveda k temu prispevala že sama konstelacija od njega neodvisnih premis: denimo rojstvo v kmečko-delavski hiši v Šempolaju (1924) še pod fašizmom; obiskovanje italijanskih šol od osnovne tja do mature, tako da se je slovenščine — ob domačem narečju — naučil iz knjig; nato izbira nekonjunkturke klasične filologije na ljubljanski univerzi in študij v najhujših povojnih letih med 45 in 49; nato poučevanje klasičnih jezikov na slovenskih šolah v Trstu. Dodajmo še nazorski predznak, da nam bo jasnejše to njegovo trojno izgnanstvo: fašizem preživljati kot Slovenec, marksistično ero kot kristjan in svojo povojno slovensko usodo v pol rdečem pol melonarskem Trstu, še posebej dvojno zaznamovan: kot manjšinec in kot pripadnik katoliške manjšine v tej slovenski manjšini.

Tu so torej korenine, iz katerih črpa njegova umetnost, odtod njegov družbeni in duhovni angažma. Tržačan Rebula je občutljiv in pozoren opazovalec slovenskega trenutka ne le z okopov zamejstva, marveč iz velemestnega Trsta, z razgledišča, kjer se lahko medijsko široko razgleduje že vseh 40 let v popolni svobodi; najprej po vseh treh Slovenijah; nato čez kozmopolitski Zahod in tragični Vzhod, ob široki dostopnosti evropskega tiska, literature, znanstev in potovanj. — Obenem pa Rebula v srečni značajski kombinaciji družni zvedavost z vitalnostjo ter široko erudicijo s primarno odprtostjo zemlji in naravi. Hkrati doživlja ta svet z viharostjo primorskega fanta iz ljudstva in z zamišljenostjo evropskega intelektualca z izrazito poudarjenim vzgonom navzgor, v transcendenco, človeka prese-

gajoče, s slo po večnem in nesmrtnem. Primaren mu je namreč smisel življenja in zgodovine — in tega vidi v Kristusu. Iz teh nasprotij v njem raste njegovo delo, v katerem izstopajo zdaj eni zdaj drugi elementi, ki pa jih navadno prekvasi v prijetno in živahno berljivo celoto njegov prirojeni umetniški žar.

Njegovo delo je dokaj raznoliko. Najmanjši del predstavlja *poezija*, manj znana, a izpovedno močna, po slogu nekje med Prevertom, Withmanom in Claudelom; zemška je in himnična in raste iz drobnih stvari vsakdanjega sveta. — Malce obsežnejša je *dramatika*: delno je izšla v knjigi Savlov demon; obsega pa še okoli 10 iger na biblijsko tematiko in cikel v humornem ključu o Don Kihotu danes; vse to je še v arhivih Radia Trst. *Eseji* — meditacije na religiozne teme — so izšli v knjigi Smer nova zemlja; ostala obsežna esejistična in predavateljska bera pa je izšla lani v Mariboru z naslovom Slovenski poldnevnik. *Biografija* — v polnem pomenu te besede — sta Duh Velikih jezer o Frideriku Baragi in Pastir prihodnosti o Slomsku, ki je izšla letos pri Mohorjevi. Posebno mesto v njegovem knjižnem opusu imajo *dnevniki*, ki morda najbolj polno odražajo ves Rebulov duhovni, umetniški in intelektualni potencial. Izhajajo že več let v Celovškem Zvonu, v knjigah pa so izšli trikrat: kot Gorje zelenemu drevesu, kot Oblaki Michigana, ki so manj znani, ker so izšli v Celovcu, in Vrt bogov, ki zaobjema zapise s poti po Ameriki.

Predvsem pa je Rebula *pripovednik*. Njegov epski opus obsega dve knjigi *novel*, zlahtnih, heming-

12. septembra 1992, v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši LUCIJA MARIJA MONTAÑEZ, hči Miguela Angela in Kristine Marije roj. Marolt, prejme sv. krst.

wayevsko močnih, lirsko nabitih, tematsko živahnih in slikovitih, s sodobno tematiko: Vinograd rimske cesarice ter Snegove Eđena. Zatem tri *povesti*: zgodnj Devinski sholar iz srednjega veka in Klic v Sredozemlje o dogajanju v domačih vaseh med fašizmom in pozneje, in še Divji golob — usoda duhovnika po vojni na Slovenskem in v zamejstvu.

Za vrh njegove proze pa imajo kritiki bodisi *roman* iz življenja intelektualca v povojnem Trstu Senčni ples bodisi „psevdozgodovinski“ roman V Sibilinem vetru. Ta roman namreč v prvem, vpadljivejšem planu pripoveduje zgodbo bivšega sužnja, zatem izobraženca v poznoantičnem Rimu in pozneje Atenah ter nazadnje tu, na obalah Lepe Vide. Za tem naličjem pa je V Sibilinem vetru v dovolj razpoznavnem ključu — prodorna analiza povojne diktature na Slovenskem in hkrati duhovna zgodovina istega obdobja v vsej njegovi mnogoplastnosti. Tako gre torej v bistvu za moderni roman v varovalni zgodovinski preobleki, s pisanim zgodovinskim in južnjaškim koloritom, v katerem brez težave razpoznavamo vrsto dejstev in akterjev iz naše polpretekle zgodovine. — V obeh temeljnih delih vidi Rebuta slovensko usodo le kot del splošne človeške usode na duhovnem in zgodovinskem ozadju današnje Evrope. Tako v teh kot v poznejših delih pa ne gre le za oris neke dobe, marveč za globlje sporočilo, ki ga izžareva ves njegov opus in ki ga je avtor sam nekje skristaliziral v vzklík: „Biti človek, čimbolj človek!“ Seveda biti to v najboljšem smislu, v duhu čistega humanizma.

V obeh temeljnih delih — kot tudi v poznejših — je poleg slikovitega metaforičnega bogastva in jezikovne polnosti navzoče tudi dvoje za Rebuto posebej značilnih slogovnih in sporočilnih elementov: čutno-čustveni, ki stopa v ospredje predvsem skozi lirčni govor narave, saj se ta plast najpogosteje izraža prav skoznjo; in pa miselni svet, ki ga najraje izpoveduje v dialogih ali meditativnih vložkih, ki so kdaj že skoraj eseji. Te značilnosti ohranjajo dela iz zadnjih let, tako Zeleno izgnanstvo, zgodovinski roman iz renesančnega Trsta, in Jutri čez Jordan, ponovno psevdozgodovinski roman, ki ga je moč brati v trojnem

Iz naše kronike

Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku, očetu slovenskih šol in božjemu služabniku, je bila v Slovenski hiši v soboto 26. septembra. Sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj je daroval delegat dr. Alojzij Starc, Baragova šola iz Slovenske vasi pa je uprizorila igro Smiljana Rozmana Čudežni pisalni strojček v režiji Mirjam Goljevšček in s sceno Damijana Berčiča. Proslave so se udeležili učenci slovenskih šol Velikega Buenos Airesa z učiteljstvom.

Srečanje molilk Živega rožnega venca je bilo v nedeljo 27. septembra ob 16. uri v cerkvi Marije Pomagaj; 140 udeleženk je opravilo molitveno uro pred Najsvetejšim, med mašo pa se s prižganimi svečkami v rokah posvetilo Mariji.

ključu: najprej kot roman o judovskem eksodusu, potem kot roman o večnem človekovem potovanju v obljubljeni deželo, ki je, kakor junak romana, nikoli de dosežeš, razen onkraj vsega vidnega; in končno kot roman o usodi slovenskega naroda na poti iz diktature v svobodno prihodnost.

Ob tem si pisec tega bežnega prikaza ne more kaj, da ne bi z otožnostjo pomislil na površne in približne zapise o Rebuli v slovenskih učbenikih in literarnih zgodovinah. Tam namreč Pahorja in Rebuta najraje potisnejo med zamejce, nekam posebej in na rob, in jima kar počez pripišejo, da se pretežno ukvarjata z zamejsko problematiko, objokujeta svoje manjšinstvo in tu pa tam podčrtata svoje spise tudi z nekaj esejizma. Se pravi, da jima odjemljejo prav to, kar v sodobni slovenski prozi v pretežni meri predstavljata. Prav ta dva pisca sta namreč sredi raznih modernizmov, postmodernizmov, megafikcij, folklorizmov, pornografizmov in — z eno besedo — laži univerzalizmov morda najbolj evropska in svetska po svojem formatu, najširše razgledana in v prihodnost slovenstva in Evrope zazrta pisatelja našega časa.

In obema je Slovenija mati in mačeha hkrati: humanista, ki iz velikega sveta gledata to malo domovnico kot na oltarju; zanjo pa ostajata tam nekje onkraj meje, v provinčici, dva zamejca pač: kaj hočemo, mi gledamo v Evropo...

16. obletnico blagoslovitve in ustoličenja podobe Svetogorske Kraljice je praznovala verska skupnost, ki se zbira k slovenski maši vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkvi sv. Rafaela v četrti Devoto, v nedeljo 4. oktobra. Ob 4 popoldne je dušni pastir Jože Škerbec vodil pete litanije Matere božje, nato pa je vodil slovesno sv. mašo dr. Alojzij Starc. Med mašo je pel zbor Svetogorski zvon pod vodstvom Gabrijela Čamernika. V dvorani je primorske rojake, ki so najprej napolnili cerkev in nato dvorano, pozdravila v imenu farnega odbora Dragica Mizerit, novoustanovljeni mešani pevski zbor društva Triglav je pod vodstvom Cirila Krena zapel šest pesmi, župnik Jože Škerbec se je zahvalil vsem sodelujočim, ob pogrnenih mizah pa so ostali rojaki v domačem pogovoru in prepevanju še v pozne večerne ure.

Duhovnih vaj za žene v Domu duhovnih vaj Marije Pomočnice v San Miguelu se je od petka 2. do nedelje 4. oktobra udeležilo 60 žena. Vodil jih je pa dr. Lojze Kukovica.

Iz letošnjega „Utopljenca“ na sanjskem odru. Foto: Marko VOMBERGAR

PAVLINA
DOBOVŠKOVA

Oče in družina

Moj mož svojega očeta ni nikoli videl. Oče je bil podporačnik stare avstro-ogrške vojske in se je kot tak moral v prvi svetovni vojni boriti na srbski fronti. Svojega šestega otroka, dečka, tudi on ni nikoli videl. Malo potem, ko je zvedel, da se mu je rodil sin, je padel v Bosni.

V družini pa je bil oče vedno navzoč. Za to je skrbela mati, ki je očeta vpletla v molitev in v pogovor. Zjutraj in zvečer. Moj mož je svojega očeta poznal le po slikah in v molitvi. Spominjal se ga je — tudi v poznih letih — kot neskončno dobrega, plemenitega in kot prošnjika pri Bogu za vse, ker bi „njemu, kot zadnjemu otroku pomagalo na bivanju na tem svetu“. Moj mož je bil vedno uverjen, da sta ga na njegovi poti v zdomstvu spremljali očetova duhovna pomoč in materina molitev.

Kaj je očetovstvo, je občutil šele, ko je sam postal oče. Doživljal ga je polno in ga zavzeto in predano izvrševal.

* *

V zadnjih petdesetih letih je mnogo slovenskih mater moralo prevzeti in vršiti dvojno delo v družini — mesto očeta in mesto matere — potem, ko je v slovenskem genocidu bilo pomorjenih tisoče slovenskih očetov. Svojo težko nalogo so matere vršile z veliko ljubeznijo, tako v domovini kakor v

emigraciji, kjer so se poleg osamelosti morale boriti z novimi in mnogokrat težkimi razmerami. Niso klonile in njihovi otroci že ustvarjajo zdrave družine, na trdni verski in slovenski podlagi.

Kako važna je družina in življenje v njej, je razvidno posebno v zadnjih časih, ko nam statistike pokažejo, da je treba vzroke za večji del zablod mladih ljudi iskati prav v neurejenih ali razpadlih družinah, kjer mladostnik čestokrat ne ve, kje je oče, ali ga pa sploh ne pozna. Severnoameriški raziskovalci ugotavljajo, da skoro 70% mladine, ki je zašla na kriva pota, ne pozna življenja v družini. Niso imeli možnosti, da bi v družinski skupnosti prepoznali ljubezen, ki jo družini, in bi prav zaradi

tega lažje reševali svoje mladostne konflikte. Ni jim bilo dano, da bi se osveščeno soočili z družino, kjer vladajo zvestoba, zaščita, pomoč in vzajemna odvisnost, kjer so skupni cilji, kjer vsi želijo razumeti drug drugega, kjer vladata enotnost in povezanost in kjer starša ustvarjata — kljub naravni različnosti — možnost za pogovor, ki je v sedanji dobi tako važen za mladostnika.

Z razgovorom je namreč možno prepoznavanje samega sebe in razumevanje stvarnosti. Zbrišejo ali vsaj omilijo se napetosti, se omogoči zblíževanje in tudi sprava. Otroci, ki živijo „na cesti“ — in teh je v velemestih precej —, prav gotovo niso imeli možnosti, da bi občutili, da je družina nji-

hov prvi svet, ki se je „začel s spočetjem, nadaljeval z rojstvom in končal s smrtjo, ki pa je pravzaprav začetek pravega življenja“ — kakor je napisala gospa Pečovnik.

V sedanji družbi se velikokrat ustvarjajo povezave ali skupno življenje na lahkoten način, brez svetih zakramentov in brez trdnega sklepa in trdnih ciljev. Takšne povezave niso prave družine, ki naj bi bile prisposodbe velike in plemenite ljubezni, katero starši in otroci vsak dan znova doživljajo. Takšno skupno življenje je navadno kratkotrajno in otroci iz takšnih zvez skoro ne poznajo odgovornega in nesebičnega očetovstva. Zato tudi nimajo možnosti, da bi spoznali, kaj je avtoriteta, katero mora imeti v družini oče. Če ni njega, pa mati, oba pa vlagata v družino ljubezen, spoštovanje in odgovornost. Mladostnik, ki raste v

Dr. Jože Dobovšek s soprogo ob družinskem prazniku
2 meseca pred smrtjo s svojimi vnuki.

neurejenih družinskih razmerah, hitro zapade vplivom lahkomišelnih zgledov, katere mnogokrat širijo javna občila, ki imajo vstop tudi v domove.

Vzgojitelji na severni polobli spoznavajo negativne vplive sedanje plehke družbe na mladino, ki se kaj rada „znebi“ odgovornosti in ki ima pred seboj predvsem svoj lastni in sebični „jaz“.

Imeti zdravo družino je v sedanji dobi, sredi modnega vrveža, dostikrat težko, ker ji tudi okoliščine mnogokrat niso naklonjene. Kjer pa med staršema obstaja zaveznitvo, medsebojno upoštevanje in spoštovanje ter predvsem optimizem, zmoreta te lastnosti prenesti tudi na svoje otroke in jima na ta način zagotoviti mimo zatočišče v družini.

V naši skupnosti so prav na teh lastnostih zrastle mnoge družine. Kljub tragediji, katero smo pred pol stoletja doživljali

POGOVARJAL SE JE JOŽE ŠKERBEC

Abiturienti Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka v Buenos Airesu so do predlanskim hodili taborit v Bariloče. Lanskoletna skupina abiturientov je prva šla na obisk Slovenije, domovine njihovih staršev ali starih staršev. Prav tako so obiskali Slovenijo tudi letošnji maturantje — 10 fantov in 14 deklet. Iz Buenos Airesa so odpotovali 19. julija in se vrnili 23. avgusta. Vodil jih je prof. Franci Žnidar, v Sloveniji pa se jim je pridružila še prof. Pavlinka Kocmur. Ves čas jim je stal ob strani tudi župnik Janez Rihar.

v domovini, kljub težavam, na katere smo nalezeli v novi deželi, nismo izgubili optimizma in vere v življenje. Zaupali smo v Božjo previdnost in se vdali v Božjo voljo. Zato smo obstali.

O obisku Slovenije in zamejstva smo se pogovarjali s tremi izmed njih: z Ano Marijo Lavrič, s Klavdijem Selanom in z Mojco Vomberger.

Kako je bilo ob prihodu v Slovenijo?

Ana: Na Kongresnem trgu v Ljubljani smo doživeli prijetno presenečenje: čakala nas je vrsta ljudi: prelat dr. Alojzij Starc, prof. Lojze Peterle, dr. Andrej Capuder, Ivo Bizjak, podpredsednik in predsedniški kandidat SKD, župnik Janez Rihar, Pavlinka in Boštjan Kocmur, voditeljica Balantičeve šole Angelca Klanšek, Zalka Arnšek, duhovnik France Cukjati in župnik Jože Guštin, predsednik Mladih krščanskih demokratov in, seveda, naši sorodniki. Po pozdravljanju smo odšli na domove svojih sorodnikov v Ljubljani in okolici. Večinoma smo prenočevali pri sorodnikih in z njimi preživljali konce tednov, včasih pa smo prenočevali tudi pri drugih družinah po različnih krajih.

Kdo je zasnoval program vašega obiska?

Mojca: Želje, kaj bi predvsem radi obiskali in doživeli, smo izrazili sami, program sta uskladila in vse pripravila župnik Rihar in Pavlinka s sodelovanjem drugih.

Kako ste začeli uresničevati svoj program?

Klavdij: Naše zbirališče in izhodišče v Ljubljani je bil ves čas Kongresni trg. Naslednje jutro po prihodu v Slovenijo nas je prijazno sprejel ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar in nam po nagovoru razkazal nadškofijski dom in kapelo. Ogljedali smo si tudi stolnico. Na magistratu nas je sprejel župan inž. Jože Strgar, ki nas je obdaril s knjigami, mi pa smo mu recitali Župančičevo Dumo, ki nas jo je dobro naučil režiser Frido Beznik, in zapeli nekaj pesmi.

Letošnja Rast XXI. na Vršiču.

„Katoliško središče Slovencev po svetu“ v Ljubljani nam je razkazal župnik Rihar, ki je njegov voditelj. Povzpeli smo se tudi na Šmarno goro in slišali prvič potrkavanje. Na sedežu Karitas nam je p. dr. Marijan Šef razložil delovanje te dobrotelne organizacije, sedaj še posebej pomoč beguncem iz Bosne. V skladišču smo videli, kako urejajo zlasti obleko in hrano.

Gotovo ste v prvih dneh obiskali tudi grobišča pomorjenih domobrancev.

Ana: Res je. Imeli smo srečo, da sta nas na tiste žalostne kraje spremljala dva gospoda, ki te kraje in zadevne dogodke dobro poznata. Na Turjak in v Kočevski Rog je šel z nami javni tožilec dr. Anton Drobnič in nam podrobno razlagal tiste tragične dogodke. V usdlini nekega grobišča v Rogu nam je maševal župnik Rihar.

V Teharje, Celje, k cerkvi sv. Ane in v Hrastnik pa nas je spremljal dr. Tine Velikonja, ki je kot mladoletnik preživel strahote teharskega taborišča. Pri Hrastniku pa je nad grobiščem domobrancev prvič maševal župnik Rihar. Obisk teh krajev nam je pomenil romanje na grobišča naših mučencev. G. Franci Žnidar je po naših molitvah zaigral na trobento pietetno tišino.

Vsak Slovenec iz zdomstva obišče tudi katero Marijino božjo pot. Najbrž ste ravnali tako tudi vi.

Mojca: Prav gotovo. Ne Brezjah nam je tudi maševal gospod Rihar, mi pa smo med sveto mašo lepo prepevali Marijine pesmi, na blejskem otoku smo zvonili z zvončkom želja, povzpeli smo se na Kurešček k obnovljeni cerkvi Kraljice miru, molili v cerkvi na Ptujski gori, želeli priti na Svete Višarje, pa ni žičnica vozila, in obiskali tudi Gospo Sveto na Koroškem.

Katere znamenite kraje Slovenije ste si ogledali?

Klavdij: Staro Ljubljano, Tivoli in Rožnik, Bled in okolico (večina nas je plavala od obale do otočka Blejskega jezera in spet nazaj), Kočevje, Dolenjske toplice, Otočec, Pleterje (kartuzijanski samostan), Kostanjevico, cistercijanski samostan v Stični, Škofjo Loko, Mojstrano, Planico, Kranjsko goro, Vršič, dolino Trenta, Bohinj, Bohinjsko Bistrico, slap Savico, Vogel, Rogaško Slatino, Ptuj, Logarsko dolino, slap Rinka, Rakov Škocjan, Postojnsko jamo, Predjamski grad, Koper, Piran, Portorož, Izolo in še in še bi lahko našteval.

Ali ste se srečali še s katerim drugim slovenskim škofom poleg nadškofa Šuštarja. In s kakim civilnim funkcionarjem?

Ana: V Mariboru nas je sprejel mariborski škof dr. Franc Kramberger, v Kopru koprski škof Metod Pirih, v Portorožu pa upokojeni koprski škof dr. Janez Jenko. V Mariboru nas je prijazno sprejel tudi stolni župnik dr. Stanko Lipovšek, v Kopru pa urednik Ognjišča msgr. Franc Bole.

Glede srečanj s civilnimi funkcionarji bi poleg prof. Peterleta, dr. Capudra, dr. Drobniča, inž. Iva Bi-

zjaka omenila kranjskega župana Vitomirja Grosa in predsednika IS Staneta Vrečka, župana in predsednika IS v Škofji Loki, podpredsednika IS mesta Maribor pisatelja Toneta Partljiča, župana v Izoli, bivšega ministra za šolstvo dr. Venclja in predsednika kluba SKD Naceta Polajnarja v Domu duhovnih vaj v Davčah in še koga drugega.

Obiskali ste tudi Koroško.

Mojca: Koroški smo posvetili tri dni. Spremljala nas je Zalka Arnšek. Obiskali smo Krščansko kulturno zvezo, Narodni svet koroških Slovencev, Mohorjevo družbo - založbo in tiskarno, Modestov dom v Celovcu, Katoliški delovni odbor, Nedeljo in Naš tednik. Prav tako smo obiskali Krnski grad, vojvodski prestol, Gospo Sveto, Katoliški dom prosvete v Tinjah, Libuško polje pri Pliberku, razgledno točko Podjune Hemo pri Globasnici. Ogledali smo Obirske jame, Goršetovo galerijo v Svečah in Einspielerjevo domačijo ter se kopali v Klopinskem jezeru in vozili z ladjo po Vrbskem jezeru. Pozdravili smo 80-letnega duhovnika Vinka Zaletela v Vogrčah in bili gostje pri duhovniku Jožetu Kopeinigu v Tinjah.

Kaj pa bi dejali o obisku Primor-

Rast XXI. na obisku pri župniku Zaletelu v Vogrčah na Koroškem.

ske?

Klavdij: V Gorici nas je sprejel predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete Damijan Paulin. Imeli smo srečanje z mladinskima organizacijama Izvir in skavti ter z maturanti. Ogedali smo si mesto in grad. Obiskali smo tudi mesta Portorož, Izolo in Piran. Trst, mesto in grad ter stolnico, nam je razkazal dr. Tomaž Simčič. Vsi srečni smo bili, da smo se lahko kopali v Jadranskem morju, še posebej, ker so bili dnevi zelo vroči (33 do 37 stopinj). Na povabilo očeta Franca, ki nas je tiste dni gostoljubno imel v župnišču v Portorožu, smo kot pevska skupina peli ob blagoslovitvi novega visokega križa ob cesti v Portorož. Križ je blagoslovil upokojeni koprski škof dr. Janez Jneko.

Najbrž ste obiskali tudi nekatere kulturne spomenike in ustanove v Sloveniji.

Mojca: Obiskali smo Cankarjevo rojstno hišo na Vrhniki, frančiškansko knjižnico pri tromostovju v Ljubljani, Narodno in univerzitetno knjižnico, Narodno galerijo, Cankarjev dom, Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, kjer nas je sprejel predsednik SAZU dr. France Bernik, veliko cerkva in drugih znamenitosti. Posebej hočem omeniti Slomškovo razstavo v Mariboru, ki so jo nekateri kulturniki ocenili kot glavni kulturni dogodek leta v Sloveniji.

Tudi vi ste kdaj imeli pevske in recitatorske nastope.

Ana: Županičjevo Dumo smo recitali na ljubljanskem magistratu, v Gorici, na Slovenskem dnevu na Repentabru pri Trstu, v Mladinskem centru na Rebrci na Koroškem, v Škofji Loki in še kje drugje. Velikokrat pa smo peli, tako pri srečanjih, v cerkvah in v družbi.

Ali ste imeli več srečanj z mladino?

Klavdij: Z mladimi smo se srečevali pogosto, posebno z mladino, organizirano v katoliških organizacijah, na primer na Teološki fakulteti v Ljubljani s skavti, člani MOŠ-a (Medškofijskega odbora za študente) in Mladimi krščanskimi demokrati ter Študentovsko organizacijo univerze, z mladimi iz Šmartna pod Šmarno goro, v Šent Joštu,

Iz naše kronike

Prof. Boris Pahor iz Trsta je v soboto 3. oktobra na 9. kulturnem večeru SKA v Slovenski hiši predaval o slovenstvu v Italiji.

Tombolska prireditelj je bila v Slovenskem domu v San Martinu v nedeljo 4. oktobra.

Na sestanku ZSMŽ je 7. oktobra govorila Mici Malavašič o vtisih z obiska v Sloveniji.

36. obletnico je praznoval Naš dom v San Justu v nedeljo 11. oktobra. Ob 8 je bila v stolnici slovesna maša. S prelatom dr. Alojzijem Starcem sta somaševala Tone Bidovec in Janez Malenšek, pel pa je Mladinski zbor pod vodstvom Andreja Selana. V ND je bilo po maši dviganje zastav, dopoldanska akademija in skupni zajtrk ter kasneje skupno kosilo. Ob začetku kulturnega programa ob 17 je zbrane nagovoril predsednik ND Stane Mustar, slavnostni govor je imel dr. Julij Savelli, mladina pa je v režiji Frida Beznika postavila na oder veseloigro Utopljenec s sceno Toneta Oblaka. Za sklep je bil družabni del ob zvokih domačega ansambla.

v Gorici in v Svečah na Koroškem.

Posebno doživetje je bilo gotovo vzpon na Triglav.

Ana: Vsa narava v Sloveniji nam je bila všeč. Kar nagledati se je nismo mogli, pa naj gre za zelene travnike, temne gozdove, bistré potoke, doline ali planine, nekaj enkratnega pa nam je res pomenila hoja na Triglav. Vodil nas je vodja Karitas Imre Jerebic, spremljal pa tudi duhovnik France Čukjati in naš prijatelj Zvone Žigon. Pot nas je pošteno utrudila. Prespali smo v bivaku na Kredarici zraven nove kapelice. Ob pol petih zjutraj pa smo že začeli zadnjo pot na vrh Triglava. Planinski krst z vrvjo je opravil predsednik SKD Lojze Peterle. Doživeli smo nepozaben sončni vzhod. Potem smo se vrnili na Kredarico in se sredi peti-sočglave množice udeležili blagoslovitve nove kapelice Marije Snežne. Med sveto mašo nas je nadškof Šuštar posebej pozdravil. Ob vračanju smo bili do konca utrujeni, a hkrati ponosni, da smo zmogli res naporno

Na sestanku Lige žena-mati v Slovenskem domu v San Martinu je 15. oktobra govoril dr. Lojze Kukovica o New Age.

Proslava Misijonske nedelje je bila v Slovenski hiši 17. oktobra. Po sveti maši za misijone in slovenske misijonarje je bila akdemija v dvorani: uvodne besede je spregovoril Marjan Loboda, glasbeni del so izvedli Ani Rode, Matevž Debevec in pianist Ivan Vombergar, recitali so Alenka Magister, Andrejka Vombergar, Marcel Brula, Stane Jerebič, Andrej Rode in Tone Rode, o misijonarju Jožetu Kerecu ob njegovi 100-letnici rojstva pa je govoril pisatelj Zorko Simčič. Sceno je izdelal Stane Snoj.

Materinski dan smo praznovali po vseh naših središčih v nedeljo 18. oktobra s sodelovanjem šolskih otrok in mladine.

Na duhovniškem sestanku je zadnjo sredo septembra govoril upokojeni župnik Janez Malenšek o svojem pastoralnem delovanju v podeželski župniji v tucumanski škofiji, oktobra pa dr. Alojzij Starc o glavnih potezah oznanjevanja in delovanja papeža Janeza Pavla II.

pot na najvišjo slovensko goro.

Kaj bi dejala, Mojca, ob pogledu na vaše potovanje?

Mojca: Da smo srečni, da smo lahko obiskali Slovenijo, ki smo jo dotlej poznali le po pripovedovanju; da smo se ob tem potovanju sošolci še tesneje povezali; da smo hvaležni staršem, ki so nam to pot omogočili, prav tako profesorjem Srednješolskega tečaja za njihov trud skozi vseh pet let, hvaležni prof. Franciju Žnidarju in Pavlinki za modro in požrtvovalno vodstvo, da smo v sorazmernem kratkem času toliko videli in doživeli, in hvaležni sorodnikom v Sloveniji, ki so nas po domače gostoljubno sprejeli v svoje domove, ter vsem osebam in ustanovam, ki so nam v Argentini, Sloveniji in zamejstvu tako prijateljsko stali ob strani in nam vsestransko pomagali, da je bil ta naš prvi stik s Slovenijo tako osrečujoče doživetje, da ga ne bomo nikdar pozabili. Pristrčen boglonaj vsem!

Hvala lepa za vaša pojasnila! ●

Za konec

Po vsem preganjanju nam je končno vendarle zasvetila svetla lučka bližnje rešitve iz komunističnega oklepa. Na posredovanje Mednarodne katoliške organizacije so se mogle ločene družine izseliti k svojim očetom in možem, ki so se leta 1945 umaknili. Tine nam je poslal potrebne dokumente za vselitev v Argentino, medtem ko se mama ni mogla odločiti za izselitev in je iskala možnosti, da najde zavetišče pri bratu v Šiški, kar je ta odklonil. Tedaj je Milče, že župnik v Kosovski Mitrici v Srbiji, dobil od svojega reda dovoljenje, da sme vzeti mamu k sebi (podobno dovoljenje je dobila karmeličanka Jenkova, sestra v Žužemberku ubitega kaplana Jenka, da je ob izselitvi v dunajski karmeličanski samostan smela vzeti s seboj tudi svojo mamu).

Ko sem ob koncu julija ali v začetku avgusta s Tinčkom potovala v Beograd po potrebni argentinski vizum, so na konzulatu ugotovili, da na dovoljenju manjka Metino ime, in mi rekli, da mora dokument nazaj v Argentino in da lahko rešitev traja več časa. Ker smo imeli že vozovnice za ladjo Anna C za dan 24. avgusta, me je zaskrbelo, če bomo mogli te dokumente pravočasno dobiti. Šla sem do p. Kobija, ki je bival v Beogradu, in ga vprašala, če se mu zdi oportuno, da bi rešitev pospešila s podmazanjem. Rekel mi je, da naj poskusim. Šla sem nazaj na konzulat in službujočo uradnico zopet prosila, da rešitev pospeši, obenem ji dala tudi kuverto s 1000 din „za posebni trud,

Devet let v rdečem rajju

VERA REMEC DEBELJAKOVA

ki bi ga s tem delom imela“. Da grem k bratu v Kosovsko Mitrovico in da se čez en teden vrnem, če bi mogla do tedaj urediti. Tinček se je s svojim vizumom vrnil v Ljubljano, jaz pa nadaljevala pot k Milčetu. Tja sem prišla pozno zvečer in me je Milče zjutraj na vse zgodaj javil na občino, a ob osmih zjutraj so že potrkali na vrata miličniki, da poizvedo, kdo je ta ženska, ki je sinoči prišla in še ni javljena na uradu. Ko sem se čez en teden oglasila na konzulatu, je bila moja zadeva že rešena. To je bil moj prvi osebni stik z Argentino.

Mama se je en teden pred našim odhodom odpeljala k Milčetu. Do Zidanega mostu sva jo spremili Meta in jaz, teta Pepca pa še naprej do K. Mitrovice, kjer je ostala en teden. Ob slovesu je mama prosila Meto za poljubček, pa je bilo Meto sram, da bi mamu poljubila. Mamu je ločitev od nas, znancev in krajev, v katerih je preživela dobršen del svojega življenja, zelo potrla, kakor tudi vse prestano trpljenje in preganjanje, kar je gotovo pospešilo njeno smrt, saj je že po dveh letih (l. 1956; eno leto po očetovi smrti) umrla v Milčetovih rokah. Na smrt je bila pripravljena, da je dr. Kordin, svoj čas pomočnik škofa Gnidovca v Skopju, pozneje omenil, da je bil presenečen, kako se mama ni poponoma nič bala smrti. Kot zadnjo željo je prosila Milčeta, da jo da po smrti prepeljati v Ljubljano, in je za prevoz sama hranila denar. Počiva na ljubljanskem pokopališču v skupnem grobu z leta 1927 umrlo hčerko Maro. Ob pokopu v Ljubljani je bilo navzočih poleg sorodnikov veliko drugih znancev.

Ko sem začela s pakiranjem, so mi različni znanci in nepoznanci dostavljali vse vrste pakete, kovčke in druge stvari, da jih odnesem v Argentino njihovim domačim. Nekdo me je celo prosil, da vzamem s seboj klavir, kar sem odklonila, kajti kako

naj bi izpričala, da je moj, ko so mi pa vse zaplenili! Treba je bilo dobiti dovoljenje za izvoz knjig, nekaj slik, tudi etnično zaščitenih predmetov — večina ne mojih. Za to dovoljenje so šli na roko tako v Mestni občini (Velkavrh) kot tudi v Narodni galeriji. Za prevoz naše prtljage sem imela dovoljenje za 400 kg., vsega skupaj pa je bilo 1.700! Tudi v Genovi sem morala „Miss“, ki je selitev nadzorovala, podmazati (100 dol.). Prejemniki v Argentini so mi bili deloma hvaležni, eni pa tudi ne in so se zmrdovali. Po posredovanju Nuše Kristanove na carinarnici nisem imela nobenih sitnosti, čeprav je bilo vsega skupno 17 zabojev. Le 2 kg ajdove moke mi carinik ni dovolil izvoziti.

Za prevoz z Viča do carinarnice mi je obljubil voz Marjan Dolničar. Pol ure pred carinjenjem obljubljenega voza še ni bilo in sem v zadnjem trenutku morala po Viču iskati drug voz. Delavci, ki so nalagali, so bili nerodni in se jim je največji zaboj (s porcelanom) zmuznil na tla in se razčesnil. Za silo smo ga popravili, a sem ga morala v Genovi pred odhodom ladje zopet popraviti. K sreči se ni nobena stvar razbila, ker mi je vse zelo spretno zavil in zavoral Ciril Korošec. Čez leta sem dobila od njega v Argentino pismo, da mu nisem še nič poslala in da naj mu pošljem kavo. Skoraj istočasno sem dobila sporočilo, da je umrl in sem se mu mogla oddolžiti le z naročilom nekaj sv. maš.

Zadnji pozdrav domovine je bila preiskava na meji v Sežani: vse moje kovčke do zadnjega koticika je preiskaval uniformiran oznovec in mi vsebino razmetal tako, da sem do Trsta pospravljala nazaj. Kljub temu se mi je posrečilo „pretihotapiti“ nekaj dolarjev, ki sem jih v Genovi porabila za „Miss“. Vsi ostali moji sopotniki — Vombergarjevi, Budi- nekovi, Dacarjevi, Erjavčevi — so

Iz naše kronike

Franceta Šenka je delegat Slovenskega dušnega pastirstva v Argentini dr. Alojzij Starc umestil v nedeljo 25. oktobra za novega dušnega pastirja v škofiji San Martín. Obenem se je dr. Starc zahvalil dosedanjemu dušnemu pastirju prelatu dr. Juretu Rodetu. France Šenk, ki bo obenem pomočnik pri verski skupnosti, ki se zbira pri Svetogorski kraljici v Devoto, je bil rojen 1. 1948 v Spittalau na Koroškem in posvečen leta 1991 v Ljubljani ter bil eno leto kaplan v župniji Ljubljana-Moste.

25. Pristavski dan je slovenska skupnost iz Castelarja praznovala v nedeljo 25. oktobra. Ob 11.15 je po dviganju zastav in petju himen daroval sv. mašo dr. Alojzij Starc ob somiševanju dušnega pastirja prof. Franceta Berganta in ob ljudskem petju pod vodstvom Anke Savelli-Gaser. Po skupnem kosilu je bil kulturni program: predsednik Pristave Janez Jelenc je pozdravil vse navzoče, slavnostni govornik je bil univ. prof. dr. Andrej Fink, mladina pa je v režiji Dominika Oblaka zaigrala dve šaljivi enodejanki Marjana Willenparta.

Na praznik Vseh svetih, 1. novembra, so bile skupne molitve za umrle ob grobu msgr. Antona Oreharja v cerkvi Marije Pomagaj, pred spomenikom junakom v Slovenski hiši in po vseh glavnih pokopališčih Vélikega Buenos Airesa, kjer je pokopanih več naših rojakov.

Rožmanov dom je imel redni občni zbor v nedeljo 8. novembra.

imeli za pregled navadne carinike. Torej je OZNA do meje spremljala vsak moj korak!

Ko danes s temi zapiski obnavljam spomine na skoraj 10-letno bivanje pod komunisti, sem šele sedaj prav spoznala, kako silno so sovražili očeta in seveda tudi mojega moža, in ker niso mogli doseči njih, so se znesli nad nami: 76 let staro mamo, nad menoj in 3 otroki, ki se nismo mogli braniti.

Ni mi žal vsega prestanega trpljenja in sem nanj ponosna, ker se zavedam, da smo trpeli po nedolžnem zaradi zvestobe Bogu in katoliškim načelom očeta, moža in vse naše družine. Zato tudi trdno upam, da bodo vsi najini potomci črpali iz te zakladnice in ostali zvesti Bogu in narodu.

KJE JE KAJ

Papež Janez Pavel II. - dušni pastir vesoljne Cerkve	289
Lov na duše - Branko Rozman	290
Cerkev — pastorka v slovenskem prostoru - Branko Rozman	291
Posvetitev slovenskega naroda in slovenske države Materi božji - Slovenski škofje	292
Sanjana in resnična domovina - Julij Savelli	294
Spomenica Medorganizacijskega sveta v Argentini	295
Milosti polna - France Rode	296
Glavni svetniki v decembru	297
Kaj je adventni čas in kaj nam pomeni - France Oražem	298
Namen Apostolata molitve	299
Advent - Stanko Janežič	299
Luč iz Bletlehema	300
Noč luči - Wilhelm Hünerman	300
Čas je, da vstanemo -	

Rafko Vodeb	301
Noč vseh noči - Ljubka Šorli	303
Božična meditacija- Joža Lovrenčič	304
New Age — Nova doba - Lojze Kuvovica	305
Ob 25-letnici smrti Janeza Kalana - Marijan Schiffrer	307
Marko Fink, basist-baritonist, na evropskih odrih	308
Izzivajoči izzivi - Tone Brulc	309
Nova knjiga — Slovenski narod, del žive Cerkve - Alojzij Geržinič	310
Alojz Rebula — literarni portret - Zora Tavčar	313
Oče in družina - Pavlina Dobovškova	315
Rast XXI. v Sloveniji - Jože Škerbec	316
Devet let v rdečem raji - Vera Remec Debeljakova	319
Iz naše kronike	312, 314, 318, 320
Uvoženo iz Slovenije	320

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Veliko ljudi govori drugače kot misli in misli drugače kot govori.
- V preteklih „zlatih časih“ je nastalo največ dolgov.
- Iz mnogih stolčkov bi lahko sestavili zatožno klop.
- Pravzaprav niti ne živimo tako slabo, kot bi morali...
- Človek ni shodil zato, da bi se plazil.
- Če ima laž kratke noge, kako se ji potem posreči venomer iti v korak s časom?
- Brezsrčnost je najhujša srčna napaka, ker je neozdravljiva.
- Ali so v Sloveniji še ateisti? — Ševeda so: nobeden nobenemu več ne verjame.
- Nekoč: Tujega nočemo, svojega ne damo! — Danes: Tuj kapital hočemo, ker svojega nimamo!
- Nismo gradov gradili le v oblakih, ampak tudi v Kočevski Reki.
- Pri nas imamo dve vrsti gospodarskega kapitala: Tisti, ki znajo, ne pridejo zraven, drugih, ki so zraven, pa se zaradi stare politične zaslombe ne moremo znebiti.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo (dr. Alojzij Starc).

Urednik: Jože Škerbec;
tehnični urednik: Stane Snoj - Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - Stavljeno in oblikovanje: MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215 - Tiska: Talleres Graficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires, Argentina

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Ivan Marr, 131 A Treview Dr. Toronto M8W 4C4, Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORIZIA: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRILIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 1992: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Luis Starc, Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina.

Praznovanje 31. obletnice blagoslovitve Slomškovega doma v Ramos Mejiji v nedeljo 20. septembra.

Izročanje pokalov zmagovalcem na 31. mladinskem dnevu v San Justu.

Dr. Julij Savelli — slavnostni govornik na proslavi 36. obletnice sanhuškega Našega doma.

Foto: Marko VOMBERGAR

Veseloigra
„Utopljenec“
na sanhu-
škem odru za
36. obletnico
Našega doma
v režiji Frida
Beznika s
sceno Toneta
Oblaka.

Foto: Marko
VOMBERGAR

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena (dr. Luis Starc). Director: José Skerbec - Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
Composición y armado: MALIVILKO - Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina